

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

รายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สนองพระราชดำริโดย
โรงเรียนบ้านนาคู่

ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
วันที่ 1 ตุลาคม 2565

**โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
สนองพระราชดำริโดย**

โรงเรียนบ้านนาคู่ ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม รหัสไปรษณีย์ 48130

**บทคัดย่อ
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น**

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝัง สร้างให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรธรรมชาติ รักษาวัฒนธรรมชาติและภูมิปัญญาไทย เพื่อสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรม ภูมิปัญญาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล รวมทั้งสร้างความตระหนัก เห็นคุณค่าประโยชน์เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรอย่างยั่งยืน ส่งเสริมสุขภาพพอเพียง โรงเรียนบ้านหนองหอย คำอ้อมได้นำลำดับการเรียนรู้ของการศึกษาฐานทรัพยากรท้องถิ่น สู่สาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ที่ใช้เครื่องมือประกอบการสอนในแต่ละรายวิชาและทำให้นักเรียนเข้าใจ และมีความสุขในการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

โรงเรียนบ้านนาคู่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 142 คน มีครู จำนวน 10 คน การศึกษาฐานทรัพยากรท้องถิ่น 9 ใบบาง บูรณาการเข้ากลุ่มสาระดังนี้ ใบบางที่ 1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ใบบางที่ 2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สาระที่ 4 การอาชีพ ใบบางที่ 3 การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม ใบบางที่ 4 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน วิถีชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ใบบางที่ 5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 2 การวัด ใบบางที่ 6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน ใบบางที่ 7 การสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ชีวภาพอื่นๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ใบบางที่ 8 การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระที่ 2 หน้าที่ วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต และใบบางที่ 9 การรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม

ศึกษา สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ โดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ทรัพยากรในท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่สำคัญคือ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดลักษณะของภูมิปัญญา เข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นพื้นฐานของสังคมชุมชน

จากการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยมีการบูรณาการสู่การเรียนการสอนนั้น ทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีผลต่อการดำรงชีวิตและเกิดแนวคิดที่จะสืบสาน ส่งเสริมให้เกิดการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ตระหนัก เห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นได้ เรียนรู้สัมผัสจริง เกิดทั้งวิทยาการ และปัญญา เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สรุปศักยภาพคุณประโยชน์ วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้จากการเรียนรู้ อดีต ปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต การนำไปต่อยอดสู่อาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้หลัก “คน คือ ศูนย์กลางการพัฒนา” โดยใช้หลักเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน (มนุษย์) ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนั่นเอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ให้แนวทางดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้บูรณาการในการดำเนินงานในท้องถิ่น ตลอดจน คุณปัทมาวรรณ ราตรี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานในพระองค์ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ และศูนย์ประสานงานอพ.สธ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ อีกทั้งได้ตรวจสอบเอกสาร จนสามารถดำเนินงานโครงการได้สำเร็จ และขอขอบคุณผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง เทศบาลตำบลโคกกรวด ที่ให้การอนุเคราะห์สถานที่ศึกษาดูงาน โดยให้การต้อนรับอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู ที่ให้คำปรึกษาคอยช่วยเหลือแนะนำแนวทางการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อำนวยความสะดวก และข้อเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ขอขอบคุณหัวหน้าส่วนราชการ พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และบุคลากรทุกท่านขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคูที่เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานจนทำให้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านนาคูสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณกำนันผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้ข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น จนสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายทำให้ผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะกรรมการดำเนินงาน
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
โรงเรียนบ้านนาคู

คำนำ

โรงเรียนบ้านนาคูได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช และร่วมสนองพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระราชดำริบางประการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชว่า “การสอนและอบรมให้เด็กมี จิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควรใช้วิธีการปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจ และ เกิดความปิติที่จะทำการศึกษาและอนุรักษ์พันธุกรรมพืชต่อไป” ซึ่งการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งเน้นจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น และสนับสนุนในการอนุรักษ์จัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น นอกจากนี้พันธุกรรมพืชแล้วยังรวมถึงทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นให้รุ่นลูกสืบไป

การดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านนาคู ส่งผลต่อความสามารถในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลนาคู สามารถพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาทรัพยากรท้องถิ่นให้ลูกหลานได้ใช้ประโยชน์ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของคนในชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วย

โรงเรียนบ้านนาคู หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจจะดำเนินการตามโครงการ ดังกล่าวต่อไปได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการดำเนินงาน
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
โรงเรียนบ้านนาคู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
คำนำ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความสำคัญและที่มาของการสำรวจ	2
- วัตถุประสงค์ของการสำรวจ	2
- ขอบเขตการสำรวจ	3
- นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
- เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น	8
- แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากร	9-11
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจ	12
- การบริหารจัดการในการสำรวจและรวบรวมข้อมูล	12
- วิธีดำเนินงาน	12
- การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	16
บทที่ 4 ผลการสำรวจ	17-34
บทที่ 5 สรุปผลการสำรวจ	34-39
บรรณานุกรม	40
ภาคผนวก	
- ตัวอย่างใบงานที่ 1 – 6	

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงแผนที่	17
ภาพที่ 2-4 แสดงพื้นที่การทำนา	17-18
ภาพที่ 5 แสดงพืชสวน	19
ภาพที่ 6 แสดงข้อมูลปศุสัตว์	19
ภาพที่ 7 แสดงร้านค้าในชุมชน	20
ภาพที่ 8 ข้อมูลพื้นที่แหล่งน้ำ	21
ภาพที่ 9 แสดงความเข้มของแสง	22
ภาพที่ 10 อีเอ็ม	24
ภาพที่ 11 กระท้อน	25
ภาพที่ 12 กระโดน	26
ภาพที่ 13 กระโดน	27
ภาพที่ 14 จำปา	28
ภาพที่ 15 มะพร้าว	29
ภาพที่ 16 ชี้เหล็ก	30
ภาพที่ 17 ชมพู่	31
ภาพที่ 18 แมว	32
ภาพที่ 19 ไก่ชน	33
ภาพที่ 20 ไก่ชน	34

บทที่ 1

บทนำ

ด้วยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการ อนุรักษ์พันธุ์พืชทรงมีพระราชดำริบางประการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชความว่า “การสอน และอบรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควรใช้วิธีการ ปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจ และเกิดความปิติที่จะทำให้การศึกษา และอนุรักษ์พันธุ์พืช ต่อไป การใช้วิธีการสอน การอบรมที่ทำให้เกิดความรู้สึกกลัวว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิดผลเสียเกิด อันตรายแก่ตนเองจะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว” (สำเนางาน โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี (อพ.สธ.)ออนไลน์)

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จัดเป็นสิ่งที่สำคัญซึ่งใช้เป็น จุดเริ่มต้นในการปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชนหันมาสนใจ และเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะพันธุกรรมพืชที่มีคุณค่าและสรรพคุณต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อมนุษย์ มากมาย อันมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืชกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช กิจกรรมศูนย์ข้อมูล พันธุกรรมพืช กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เมื่อมีการรวบรวมพรรณไม้จากต่างถิ่นมาปลูกเพิ่มขึ้น จึงกลายเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาธรรมชาติทางด้านพฤกษศาสตร์ไปโดยปริยาย อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ ในการศึกษาค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้คนทั่วไปหรืออาจเป็นสถานที่ ท่องเที่ยว ที่ช่วยเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศ อีกทางหนึ่งด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิ ราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร ท้องถิ่นตำบลนาคู๋” ซึ่งถือเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกเยาวชน และประชาชนได้เข้าไปศึกษาภูมิปัญญา ท้องถิ่นในสาขาต่าง ๆ มีการจัดบันทึกวิเคราะห์จัดเก็บและมีกระบวนการในการนำเสนอเผยแพร่ข้อมูล เพื่อให้สาธารณชนได้รู้เกี่ยวกับทรัพยากรและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ ได้ดำเนินการ เพื่อสนองพระราชดำริของพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงคาดหวังให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้มีโอกาสศึกษาพรรณไม้ เข้าใจและเห็นความสำคัญเกิดความ รักในต้นไม้ เกิดความเบิกบานใจที่ได้สัมผัสธรรมชาติ ได้อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เพื่อพัฒนาบุคลากรอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรพันธุกรรมพืช โดยมีการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ในการสร้างบรรยากาศในชุมชนให้ร่มรื่นสบายตา กรองมลพิษ และช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายทางด้านจิตใจ

จากเหตุผลตามที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รับสั่งให้เก็บรวบรวม พรรณไม้ท้องถิ่นที่หายากใกล้สูญพันธุ์และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่ามีโอกาสจะสูญหายไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ค่านิยมของมนุษย์ การช่วงชิงทรัพยากรภูมิปัญญา รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อตอบสนองกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ องค์กรบริหารส่วนตำบลนาคู่จึงได้ดำเนินการศึกษาและสำรวจสภาพความเป็นชุมชนวิถี ชุมชนและภูมิปัญญาชุมชนของตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ด้วยการลงพื้นที่สำรวจ บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต และเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการปลูกฝังให้มีความรู้และเข้าใจ เห็นคุณค่าของป่าไม้ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญ ตลอดจนรู้จักการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรเหล่านี้อย่างคุ้มค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาให้อยู่ต่อไปอย่างยั่งยืนทั้งยังเป็นการปลูกจิตสำนึก กระตุ้นส่งเสริมให้ทุกคนในท้องถิ่นรักถิ่นเกิดของตนเอง

ความสำคัญและที่มาของการสำรวจ

1. ผลการสำรวจทำให้ได้ข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นซึ่งเป็นข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในด้านพันธุ์พืชและสัตว์ในชุมชน ความเป็นชุมชนวิถีชุมชนและภูมิปัญญาชุมชน
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสำรวจในการนำไปพัฒนาชุมชน ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลของชุมชนในการดำเนินแผนการพัฒนาชุมชนต่อไป

หลักการ

รู้ทรัพยากร เห็นความหลาย รู้ระบบฐาน

สาระสำคัญ

การสำรวจเก็บรวบรวมและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพ ชีวภาพ รวมทั้งวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของแต่ละท้องถิ่น ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่ อำเภอ นาแก จังหวัดนครพนม
2. เพื่อจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่ อำเภอ นาแก จังหวัดนครพนม

ขอบเขตของการศึกษา

ลำดับการดำเนินงาน

- 1) เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
- 2) เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น
- 3) เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น
- 4) เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน
- 5) เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น
- 6) เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
- 7) เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
- 8) เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- 9) เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
- 10) จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงาน

ลำดับการดำเนินงาน 1 เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่นของตน
2. เพื่อให้เห็นศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

กระบวนการดำเนินงาน

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนอาจเป็นโรงเรียนที่อยู่ภายในสังกัดการดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง หรือโรงเรียนที่ดำเนินการเรียนการสอนในเขตพื้นที่ ที่มีการสำรวจการเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

2. การสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ต้องได้ไม่น้อยกว่า 80 % ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

3. สำรวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล

4. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

5. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ใบงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่นในใบงานที่ 1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 2 เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สืบแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนลงพื้นที่สอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ใบงานที่ 2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 3 เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สืบแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอ
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ใบงานที่ 3 การเก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 4 เก็บข้อมูลประวัตินุ่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. วิถีชีวิต แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น รอบวัน รอบสัปดาห์ รอบเดือน รอบปี
2. สืบแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
3. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 4 การเก็บข้อมูลประวัตินุ่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน ในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 5 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของพืชในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สํารวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จาก

พืชในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 6. เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของสัตว์ในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สํารวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของ

สัตว์ในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 7 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สํารวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 7 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์

จากชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 8 เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สืบค้นแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
3. โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 8 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 9 เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สืบค้นแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
3. โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 9 การเก็บข้อมูลภูมิแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 10 จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลจากผลการเรียนรู้
2. เพื่อบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูล
3. เพื่อจัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลจากผลการเรียนรู้ 9 ใบงาน
2. บันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูล
  - 2.1) ระบบฐานข้อมูลรูปแบบทะเบียน ใบงานที่ 5 6 7 8 และ 9
  - 2.2) ระบบฐานข้อมูลรูปแบบโปรแกรม หรือไฟล์ข้อมูลใบงานที่ 1 – 9
3. สรุปและรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นและจัดทำ CD/DVD

พื้นที่การสำรวจ

คือ บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ระยะเวลาการสำรวจ

ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน พ.ศ. 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ฐานทรัพยากรท้องถิ่น หมายถึง ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในด้านความเป็นชุมชนวิถี ชุมชนและภูมิปัญญาชุมชน
2. ความเป็นชุมชน หมายถึง ประวัติความเป็นมาของชุมชนการตั้งถิ่นฐาน และแนวปฏิบัติ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น การใช้ทรัพยากรด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
3. วิถีชุมชน หมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตความรู้เรื่องสังคมวัฒนธรรมความเป็นอยู่ภูมิปัญญาของคนไทยการประพฤติปฏิบัติการศึกษาอบรมและการสืบทอดวัฒนธรรมจากอดีตถึง ปัจจุบัน
4. ภูมิปัญญาชุมชน หมายถึง ความรู้ความสามารถวิธีการผลงานที่คนในชุมชนได้ค้นคว้า รวบรวม และจัดเป็นความรู้ ถ่ายทอด ปรับปรุง จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จนเกิดผลผลิตที่ดี งดงามมีคุณค่ามีประโยชน์ สามารถนำมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตได้ ภูมิปัญญาจึงเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน เช่น ภาษาและวรรณกรรม ประเพณี ศิลปวัตถุ และศิลปกรรม การแต่งกาย อาหาร เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำมหากิน ที่อยู่อาศัย สมุนไพร และการแพทย์แผนไทย

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เป็นการศึกษาสภาพความเป็นชุมชน วิถีชุมชน และภูมิปัญญา ท้องถิ่น ของบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้สำรวจได้สำรวจ และศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

1.1 ความสำคัญของการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ กับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวังให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศ โดยพระราชทานให้โครงการสวนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารพืชพรรณขึ้น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้เริ่มดำเนินการโดยฝ่ายวิชาการ โครงการสวนพระองค์ฯ สำหรับงบประมาณดำเนินงานนั้น สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อเป็นการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สนับสนุนให้กับโครงการสวนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยจัดตั้งธนาคารพืชขึ้นในปี พ.ศ.2536 สำหรับเก็บรักษาพันธุกรรมพืชที่เป็นเมล็ดและเนื้อเยื่อ และสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานทุกกิจกรรมของโครงการ พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ได้มีการกำหนดแนวทางและกรอบกิจกรรม 8 กิจกรรม ที่อยู่ภายใต้ 3 กรอบการดำเนินงาน

กรอบที่ 1 การเรียนรู้ทรัพยากร เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนา และด้านการบริหารจัดการ ด้านปกป้องทรัพยากรของประเทศ จึงต้องมีการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิมที่ปกป้องรักษาไว้ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช กิจกรรม ที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

กรอบที่ 2 การใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศึกษาวิจัย และประเมินศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ใน อพ.สธ. ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ.ให้เป็นเอกภาพ สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช

กรอบที่ 3 การสร้างจิตสำนึกเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ มหาชนชาวไทย โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ กิจกรรมที่ 7 กิจกรรม สร้างสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

1.2 ความสำคัญของการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมสนับสนุนงานของ อพ.สธ. ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของทุนสนับสนุน หรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของ อพ.สธ. โดยอยู่ในกรอบของแผนแม่บท อพ.สธ. นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้สมัครเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติในสาขาต่าง ๆ ตามความถนัดและสนใจ โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาให้ คำแนะนำ และให้แนวทางการศึกษา ได้แก่ ชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่ เยาวชนและประชาชนชาวไทยต่อไป โดยที่ อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริให้ ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะๆ ละ 5 ปี ให้สอดคล้องกับแนว ทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงาน ตนเองให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผน ปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

2. แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีสายพระ เนตรยาวไกลทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในปี พ.ศ. 2503 ทรงอนุรักษ์ต้นยางนา ในปี พ.ศ. 2504 ทรงให้นำพรรณไม้จากภูมิภาคต่าง ๆ มาปลูกไว้ในสวนจิตรลดาเพื่อเป็นแหล่งศึกษาและ ทรงมีโครงการพระราชดำริที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร พัฒนาแหล่งน้ำ การอนุรักษ์และพัฒนา ดิน อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสืบทอดพระราชปณิธาน ต่อ โดยมีพระราชดำริกับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวัง ให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของ ประเทศโดย พระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์ ฯ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้ง ธนาคารพืชพรรณขึ้นในปี พ.ศ. 2536 - 2549 โดยรับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกรมการพิเศษ เพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และเป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับเลขาธิการ พระราชวัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 สำนักพระราชวัง ดำเนินการจัดสรร งบประมาณ และให้ อพ.สธ. ดำเนินการแยกจากโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

นอร์ตัน ไตรรักษ์ (2549) หลักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็นหลักใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ การอนุรักษ์ทางตรงและการอนุรักษ์ทางอ้อม การอนุรักษ์ทางตรง มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

1. การปกป้องรักษา คุ้มครอง (Presevation) การปกป้องรักษา หมายถึง การรักษาทรัพยากรนั้น ให้คงสภาพเดิมตามธรรมชาติ การอนุรักษ์แบบนี้มักใช้กับทรัพยากรที่หายาก เช่น สัตว์ที่หายาก วิถีชีวิตที่สืบทอดมา วิธีแบบนี้จำเป็นมาก เนื่องจากเป็นวิธีที่จะรักษาทรัพยากรให้คงอยู่ทั้งปริมาณและคุณภาพ เช่น การจัดอุทยานแห่งชาติ จะมีการรักษาพันธุ์สัตว์ พันธุ์ไม้ ตลอดจนธรรมชาติที่ดีวิธีหนึ่ง

2. การบูรณะ การปฏิสังขรณ์ การซ่อมแซม หรือการสร้างขึ้นใหม่ (Restoration) วิธีการอนุรักษ์แบบนี้ใช้กับทรัพยากรธรรมชาติได้หลายชนิด เช่น ป่าไม้ถูกทำลายไปอาจปลูกขึ้นทดแทน หรือสัตว์ป่าสงวนที่ถูกล่าจนเกือบสูญพันธุ์ ก็อาจช่วยขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น หรือการบูรณะวัตถุโบราณให้อยู่ในสภาพที่ดี การอนุรักษ์วิธีนี้จะต้องคำนึงถึงสมดุลธรรมชาติด้วย ให้มีในปริมาณที่พอเหมาะ การบูรณะคล้ายกับการปกป้องรักษาเพื่อให้ทรัพยากรยังคงมีอยู่ตลอดไป

2.2.1 การปรับปรุงของเดิมให้มีประสิทธิภาพหรือมีประโยชน์มากกว่าเก่า วิธีการอนุรักษ์ แบบนี้ถือหลักปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติให้ได้ผลผลิตสูงกว่าระดับธรรมชาติ เช่น การปรับปรุงบริเวณทะเลทราย ซึ่งเดิมไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ให้ทำการเพาะปลูกได้และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นหรือการสร้างเขื่อนกั้นน้ำ เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกได้มากขึ้นและมีประสิทธิภาพขึ้น การผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างเมื่อใช้หมดไปแล้วไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ จึงควรใช้ทรัพยากรประเภทนี้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าจะเป็น ราก ใบ ดอก ผล หรือส่วนต่าง ๆ

2.2.2 การนำสิ่งอื่นมาใช้ทดแทนวิธีการนี้ใช้กับทรัพยากรที่มีมากมาทดแทนทรัพยากรที่มี น้อย ใช้ทรัพยากรที่หาง่ายแทนทรัพยากรที่หาได้ยาก วิธีนี้อาจประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาทดแทนก็ได้

2.2.3 การนำกลับมาใช้ใหม่ การอนุรักษ์ทรัพยากรแบบนี้ช่วยลดการใช้ทรัพยากรลง แทนที่จะใช้ทรัพยากรใหม่อยู่ตลอดเวลา ก็เอาของเก่ากลับมาใช้ใหม่ เช่น ทรัพยากรประเภทโลหะต่าง ๆ หรือประเภทกระดาษและแก้ว เป็นต้น

2.2.4 การประดิษฐ์ของเทียมขึ้นมาใหม่ การอนุรักษ์แบบนี้จะช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติลง เช่น การประดิษฐ์ของเทียมขึ้นมาใช้ การใช้ยางเทียมแทนทรัพยากรธรรมชาติบางอย่าง

2.2.5 การหาประโยชน์จากสิ่งที่เราได้เปล่าหรือลงทุนน้อย การอนุรักษ์แบบนี้ตัวอย่าง เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำตกจะช่วยประหยัดน้ำมันในการผลิตไฟฟ้า การใช้ความร้อนจากดวงอาทิตย์ตากแห้งผลิตผลทางการเกษตรก็มีส่วนช่วยประหยัดน้ำมันหรือพลังงานอื่น ๆ ได้ เช่น การตรวจสอบปริมาณและคุณภาพของทรัพยากร การศึกษาถึงปริมาณและคุณภาพของทรัพยากร ทำให้เรารู้จักใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักใช้ทรัพยากรทดแทนและรู้จักบำรุงรักษาทรัพยากรนั้นให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

การอนุรักษ์ทางอ้อม ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสมบัติส่วนรวม ดังนั้นทุกคนควรร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรโดยวิธีการต่างๆ เช่น 1) เอกชนควรให้ความร่วมมือในรูปแบบของสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคมสงวนพันธุ์สัตว์ป่าหรือโดยการให้ทุนสนับสนุนผู้ทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2) รัฐบาลออกกฎหมายควบคุม กฎหมายที่จะต้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้เห็นแก่ตัวเข้าไปทำลายประโยชน์ส่วนรวมได้ เจ้าหน้าที่รักษากฎหมายจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดจึงจะเกิดผลดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) ให้การศึกษาทำให้คนในสังคมมีความรู้ ความรับผิดชอบ รู้ถึงประโยชน์และโทษของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อจะได้ช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่หรือใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการ

การสำรวจและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น และการจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน การประกอบอาชีพ ข้อมูลด้านกายภาพ ประวัติหมู่บ้าน วิถีชุมชน การใช้ประโยชน์ของพืช การใช้ประโยชน์ของสัตว์ การใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดีในบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้สำรวจได้ดำเนินการสำรวจตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจ

1. ดินสอ
2. ปากกา
3. กระดาษ
4. สายวัด
5. ตลับเมตร
6. กล้องถ่ายรูป
7. โทรศัพท์มือถือ
8. ไบงาน
9. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการในการสำรวจและรวบรวมข้อมูล

1. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อมอบหมายงาน
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
4. ทำหนังสือแจ้งหมู่บ้าน
5. ประชุมชี้แจงในหมู่บ้าน
6. ลงพื้นที่สำรวจและรวบรวมข้อมูล
7. จัดทำสรุปเล่มรายงานผลการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินงาน

วิธีการในงานที่ 1 เรื่องการเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน

- 1.3 ผู้รู้ในชุมชนที่อยู่มานาน
- 1.4 หน่วยงานในท้องถิ่นนั้น /บ้าน วัด โรงเรียน รพ.สต.
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ทะเบียนราษฎรจากอำเภอ
  - 2.2 แผนพัฒนาท้องถิ่น
  - 2.3 แผนชุมชน
  - 2.4 ระบบสารสนเทศ
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน

วิธีการใบงานที่ 2 เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนในหมู่บ้าน
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
  - 2.2 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
  - 2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล
  - 2.4 website
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน

วิธีการใบงานที่ 3 เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้านและประชาชน
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
  - 2.2 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
  - 2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน

วิธีการในงานที่ 4 เรื่อง การเก็บข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สอบถาม/สัมภาษณ์ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน และวิถีชุมชน
  - 3.2 ลงพื้นที่เพื่อร่วมกิจกรรมในชุมชน

วิธีการในงานที่ 5 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์พืชในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้าน เจ้าของพืช
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์พืช
  - 3.2 สรุปและบันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 5
  - 3.3 นำข้อมูลพืช จัดทำทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

วิธีการในงานที่ 6 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้าน เจ้าของสัตว์หรือผู้มีอาชีพเลี้ยงสัตว์
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์
  - 3.2 สรุปและบันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 6
  - 3.3 นำข้อมูลสัตว์ จัดทำทะเบียนสัตว์ในชุมชน

วิธีการใบงานที่ 8 เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ปราชญ์ชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้านเจ้าของภูมิปัญญา
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
  - 3.2 สรุปและบันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 8
  - 3.3 นำข้อมูลภูมิปัญญาที่ได้จัดทำทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

วิธีการใบงานที่ 9 เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ปราชญ์ชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้าน ผู้อาวุโสในท้องถิ่น
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
  - 2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล
  - 2.3 สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอ วัด
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. การวางแผนด้านข้อมูล ผู้ศึกษาได้วางแผนเก็บข้อมูลการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ดังนี้

1.1 ฐานทรัพยากรท้องถิ่นเป้าหมาย คือ บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยกำหนดพื้นที่สำรวจทั้งหมดบ้านในปีงบประมาณ 2565 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกละเอียดและถูกต้องครบถ้วน

1.2 เริ่มสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน 2565

1.3 นำแบบเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น 9 ใบงาน มาวิเคราะห์เป็นประเด็นต่างๆ เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลทางภาคสนาม โดยมีหัวข้อสำคัญตามลำดับใบงาน ดังนี้

ใบงานที่ 1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

ใบงานที่ 2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ใบงานที่ 3 การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

ใบงานที่ 4 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน วิถี ชุมชน

ใบงานที่ 5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

ใบงานที่ 6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

ใบงานที่ 7 การสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ชีวภาพอื่นๆ ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ

ในชุมชน

ใบงานที่ 8 การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ใบงานที่ 9 การรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดี

1.4 จัดการประชุมหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

2. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและบุคคล ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา และข้อมูลจากบุคคลในพื้นที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมั่นใจ เพื่อความมั่นใจในการรวบรวมข้อมูลสำหรับเป็นฐานข้อมูลของชุมชนต่อไป

3. การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่เป้าหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู ได้เข้าไปในพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของพื้นที่และเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ ตลอดจนได้ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้านผู้รู้ปราชญ์ชาวบ้านที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่จะทำการศึกษา

บทที่ 4

ผลการสำรวจ

บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะอากาศร้อนและแห้งแล้ง อากาศแบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว จะเริ่มต้นเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อนเริ่มเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม

ข้อมูลทั่วไป

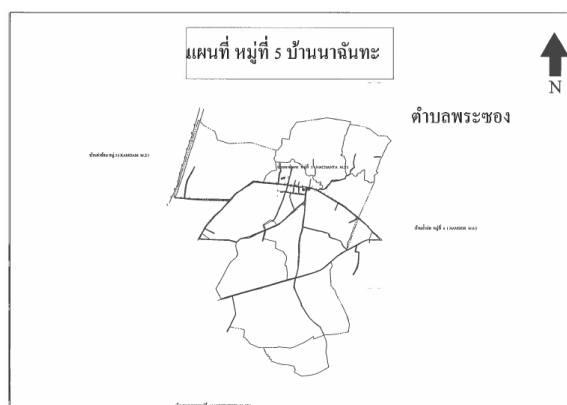
ชื่อหมู่บ้าน (ทางการ) บ้านนาฉันทะ

ชื่อหมู่บ้าน (ที่ชาวบ้านเรียก) บ้านนาฉันทะ

ที่ตั้ง บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

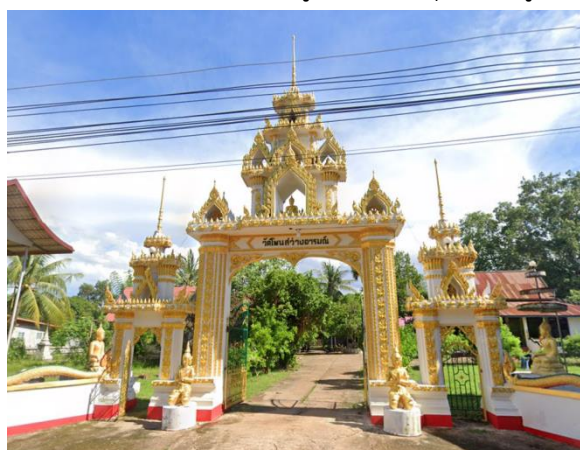
เส้นทางหลวงหมายเลข 2033

พิกัดภูมิศาสตร์ ละติจูด 16.9984487 ลองจิจูด 104.5362641

ภาพที่ 1 แผนที่สังเขปของหมู่บ้าน บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ข้อมูลทางศาสนาพุทธ วัด 1 แห่ง เจ้าอาวาส 1 รูป พระภิกษุสงฆ์ 1 รูป

ภาพที่ 2 ภาพวัดโพนสว่างอารมณ์ บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ศูนย์สุขภาพ/โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาฉันทะ

ภาพที่ 3 ภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5

จำนวนประชากรบ้านนาฉันทะ ม.5 จำนวน 161 ครัวเรือนทั้งหมด 556 คน ชาย 277 คน หญิง 279 คน

0- 14 ปี	93 คน	ชาย 44 คน	หญิง 49 คน
15-25 ปี	73 คน	ชาย 37 คน	หญิง 36 คน
26-49 ปี	228 คน	ชาย 117 คน	หญิง 111 คน
50-59 ปี	95 คน	ชาย 48 คน	หญิง 47 คน

การประกอบอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม พื้นที่ทำนา 1,650 ไร่ 102 ครัวเรือน

ภาพที่ 4 แสดงพื้นที่การทำนา

พื้นที่ทำสวน 156 ไร่ 27 ครัวเรือน

ข้าวโพด	จำนวน 100 ไร่	ถั่วลิสง	จำนวน 35 งาน
สวนปาล์ม	จำนวน 1 ไร่	สวนยาง	จำนวน 20 ไร่

ภาพที่ 5 พืชสวน

ปศุสัตว์ จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม

โค	80 ตัว	สุกร	250 ตัว	เป็ด	100 ตัว
ไก่	1350 ตัว	กระบือ	20 ตัว	อื่นๆ	10 ตัว

ภาพที่ 6 แสดงสัตว์ในชุมชน

การพาณิชย์ ร้านค้าต่าง ๆ 3 แห่ง ภาพที่ 7 แสดงร้านค้าในชุมชน

ร้านที่ 1 นางสาว สตรีแพง

ร้านที่ 2 นางทองจันทร์ เชื้อคำเพ็ง

ร้านที่ 3 นางถนอมศิลป์ นันทะพรม

สภาพภูมิประเทศและสังคมพืช

สภาพภูมิประเทศ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศเหนือ ติดบ้านนาเหนือ หมู่ที่ 6 ตำบลพระซอง ทิศใต้ติดบ้านหนองหอย หมู่ที่ 10 ทิศตะวันออกติดบ้านน้ำบ่อ หมู่ที่ 6 ทิศตะวันตกติดบ้านหนองหอย หมู่ที่ 3

สังคมพืช พืชที่พบกระจายโดยทั่วไป มะรุม กะท้อน มะม่วง มะขาม

ลักษณะดิน ชุดดินนครพนม กลุ่มชุดดินที่ 6 ลักษณะและคุณสมบัติดิน เป็นดินลี้กมาก ดินบนเป็นดินเค็ม (มีคราบเกลือกว่า 50 % ของพื้นที่) และที่ดินเค็มปานกลาง (มีคราบเกลือกว่า 50-10 % ของพื้นที่) บริเวณที่มีดินเค็มนี้เป็นอุปสรรคต่อการปลูกพืชทนเค็มไม่ได้

แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ หนอง ชื่อหนองโดน

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหนอง) ละติจูด Latitude 16.987555 ลองจิจูด Longitude 104.532155 ขนาด ความกว้าง 0.14 กิโลเมตร ความยาว 1 กิโลเมตร

ภาพที่ 8 ภาพแสดงแหล่งน้ำ

ปริมาณความต้องการใช้น้ำเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่

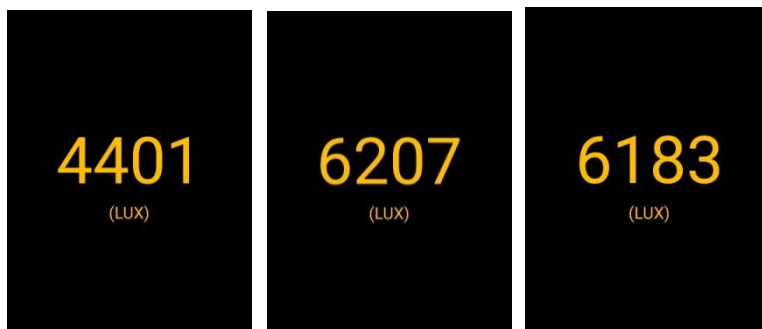
-เพียงพอตลอดปี

คุณภาพของน้ำ

- น้ำสะอาดไม่มีปัญหาการปนเปื้อน

อุณหภูมิ	เช้า	30	องศาเซลเซียส
	เที่ยง	39	องศาเซลเซียส
	เย็น	30	องศาเซลเซียส
	สูงสุด	40	องศาเซลเซียส
	ต่ำสุด	25	องศาเซลเซียส

ความเข้มแสง   เข้า 4401   ลักซ์   เทียง 6207   ลักซ์   เย็น 6183   ลักซ์

ภาพที่ 9 แสดงภาพความเข้มของแสง

สรุปข้อมูลประวัติหมู่บ้าน บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ความเป็นมาของหมู่บ้านเมื่อปีพ.ศ. 2339 มีนายฟางผางจันทราและกลุ่มประชาชนประมาณ 20 คนพากันอพยพหลีกเลี่ยงภัยสงครามมาจากเมือง ว่างอ่าง สปป.ลาวมาในพื้นที่ประเทศไทย และตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยต่อมามีผู้อพยพตามมาเรื่อยๆ เพิ่มขึ้นจนกระทั่งปีพ.ศ. 2505 ได้จัดตั้งเป็นหมู่บ้าน และได้คัดเลือกผู้ใหญ่บ้านขึ้นใช้ชื่อหมู่บ้านว่าบ้านนาฉันทะผู้ใหญ่บ้านที่คัดเลือกคนแรกชื่อนายตัน บุริง ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น บ้านนาฉันทะ และได้มีการคัดเลือกผู้ใหญ่บ้านนับจากนายตัน บุริง จนถึงปัจจุบันจำนวน 10 คนและผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันคือนายจันท์ เทพายัง

ผู้ให้ข้อมูล นายจันท์ เทพายัง อายุ 54 ปี อาชีพ รับราชการ บ้านเลขที่ 99 ม. 5 ต.นาคู่อ.นาแก จ.นครพนม

สรุปวิถีชีวิตหมู่บ้าน ในฤดูทำนาไถ หว่านกล้า ดำนา ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช ปล่อยน้ำเข้าน่านอกฤดูทำนา ปลุกข้าวโพดและถั่วลิสงขาย นอกจากนี้ยังมีประเพณีให้ชาวบ้านได้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน

ข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล วิถีชีวิตรอบวัน ตื่นนอนประมาณ 05.00 น. – 06.00 น. ในฤดูทำนา ไถเตรียมแปลง หว่านเมล็ด ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช เกี่ยวข้าว ตากข้าว แล้วยำขึ้นยุ้งฉาง นอกฤดูทำนา ปลุกข้าวโพด,ถั่วลิสง และชาวบ้านไปเก็บเหตตามแหล่งน้ำมาขายตลอดปี วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ ตัดหญ้า ตกแต่งคันทนา วิถีชีวิตเดือน ใส่ปุ๋ยข้าว ใส่ปุ๋ยข้าวโพด,ถั่วลิสง วิถีชีวิตรอบปี ขายข้าว ร่วมบุญประเพณีที่ทางหมู่บ้านจัดขึ้น

ผู้ให้ข้อมูล คนที่ 1 นายจันท์ เทพายัง อายุ 54 ปี ประกอบอาชีพ รับราชการ บ้านเลขที่ 99 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

วิถีชีวิตรอบวัน ตื่นนอนประมาณ 05.00 น. – 06.00 น. นั่งข้าว ใส่บาตร ทำกับข้าว รับประทาน
อาหารเช้า ปลูกพืชและดูแล เพื่อจะนำไปขายและรับจ้างเกี่ยวข้าวใน ฤดูเก็บเกี่ยว

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ พรวนดินพืช

วิถีชีวิตเดือน ใส่ปุ๋ยข้าวโพด กำจัดวัชพืช กำจัดแมลง ปลูกอย่างอื่นเพิ่มเติม ถ้าพืชเดิมไม่ให้ผลผลิต

วิถีชีวิตรอบปี ร่วมบุญประเพณีที่ทางหมู่บ้านจัดขึ้น เช่น ทำบุญปีใหม่ สงกรานต์ บุญเบิกบ้าน
บุญกฐิน บุญพระเวสสันดร บุญผ้าป่า ฯลฯ

วิถีชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

เดือนมกราคม ทำบุญวันปีใหม่ เชื่อว่าเป็นการเริ่มต้นสิ่งดีๆ เสริมความเป็นสิริมงคลในชีวิต

เดือนกุมภาพันธ์ บุญกุ่มข้าว เป็นช่วงที่ชาวบ้านนำข้าวขึ้นยั้งฉาง จะรวมตัวทำบุญกุ่มข้าว
เพื่อเป็นสิริมงคล ให้น้ำให้ข้าวอุดมสมบูรณ์ตลอดปี

เดือนมีนาคม บุญพระเวส/บุญผะเหวด/บุญมหาชาติ นิยมจัดขึ้นในเดือนสี่ (ช่วงเดือน มีนาคม)
เป็นประเพณีการบริจาคทาน

เดือนเมษายน ประเพณีสงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ สรงน้ำพระ สรงกระดุกบรพบุรุษ

เดือนพฤษภาคม บุญบั้งไฟ เพื่อบูชาพระยาแถน ให้ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาล และเริ่มฤดูทำนา

เดือนมิถุนายน ทำนา ไถนา หว่านกล้า ดำนา

เดือนกรกฎาคม เข้าพรรษา ทำบุญ ตักบาตร ฟังธรรม ถวายเทียนพรรษา

เดือนสิงหาคม ทำบุญวันแม่แห่งชาติ

เดือนกันยายน บุญข้าวสาก โดยนำข้าวสากไปถวายพระ เพื่ออุทิศ ส่วนกุศลให้กับญาติที่ล่วงลับไป

เดือนตุลาคม บุญออกพรรษา นำข้าวสาร อาหารแห้งไปตักบาตร

เดือนพฤศจิกายน บุญกฐิน ชาวบ้านนำผ้าใหม่ถวายแด่พระสงฆ์ เก็บเกี่ยวข้าวในนา

เดือนธันวาคม ส่งท้ายปีเก่า

การสำรวจและการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่นบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ 2565 พบพืช 7 ชนิด 8 ต้น คือ มะรุม กระท้อน กระโดน จำปา มะพร้าว ขี้เหล็ก และชมพู โดยมีข้อมูลพืชดังนี้

1.ชื่อชนิดพืช อีสุม (มะรุม) วิทยาศาสตร์ *Moringa oleifera* Lam. วงศ์ MORINGACEAE
รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-003/5

ลักษณะวิสัย ไม้พุ่ม ลักษณะเด่นของพืช เป็นไม้พุ่ม ลำต้นตรง แตกกิ่งเป็นพุ่ม

บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 36 หมู่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.998201N ลองจิจูด (Longitude) 104.537180

อายุประมาณ 2 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.27 เมตร ความสูง 1.8 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร ยอดอ่อนและฝักอ่อนนำมาประกอบอาหาร

ความสำคัญของพืช เป็นพืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว

เจ้าของพืช

นางสวย สุขสบาย อายุ 64 ปี อาชีพเกษตรกร บ้านนาฉันทะ 36 ม.5 ต.นาคู่อ.นาแก จ.นครพนม
ผู้ให้ข้อมูล

นางสวย สุขสบาย อายุ 64 ปี อาชีพเกษตรกร บ้านนาฉันทะ 36 ม.5 ต.นาคู่อ.นาแก จ.นครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ภาพที่ 10 อีสุม (มะรุม) รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-003/5

2. ชื่อชนิดพืช หมากต๋อง (กระท้อน) วิทยาศาสตร์ Sandoricum koetjape (Burm.f) Merr.

วงศ์ MELIACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-004/4

ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นตรงเรียบสีเทาออกน้ำตาลใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงเวียนรูปไข่หรือรูปรีค่อนข้างกลม ใบเมื่อแก่จะเป็นสีแดง

บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 115 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.5950N ลองจิจูด (Longitude) 104.59828

อายุประมาณ 5 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.50 เมตร ความสูง 9 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร ผลใช้รับประทานเป็นผลไม้

ยารักษาโรค ใช้กับคน ใบต้มจับเหงื่อ ผลทานสดสมานแผล

ความสำคัญของพืช เป็นพืชไม้ผล

เจ้าของพืช

นายวรโชติ เทพายัง บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 115 หมู่ที่ 5 ต.นาคู อ.นาแก จ.นครพนม
ผู้ให้ข้อมูล

นายวรโชติ เทพายัง บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 115 หมู่ที่ 5 ต.นาคู อ.นาแก จ.นครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ใบด้านหลัง

ภาพที่ 11 หมากต๋อง (กระท้อน) รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-004/4

3. ชื่อชนิดพืช กะโดน(กระโดน) วิทยาศาสตร์ *Careya arborea* Roxb. วงศ์ LECYTHIDACEAE
 รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-008/3 ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นสีเทา ใบเรียงสลับรูปไข่ ออกดอกเป็นช่อกันรูปประขัง
 บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.998201N ลองจิจูด (Longitude) 104.537180

อายุประมาณ 15 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.54 เมตร ความสูง 3.85 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น อาหาร ยอดอ่อนนำไปรับประทานเป็นผัก

ยารักษาโรค ใช้กับคน เปลือกมีรสพาดช่วยสมานแผล

ความสำคัญของพืช เป็นพืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัวและพืชสมุนไพร

เจ้าของพืช นางสาวสิทธิดี สายดวง อายุ 41 ปี อาชีพเกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่

5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล นางสาวสิทธิดี สายดวง อายุ 41 ปี อาชีพเกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่

5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ดอก

ใบด้านหน้า

ใบด้านหลัง

ภาพที่ 12 กะโดน (กระโดน) รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-008/3

4.ชื่อชนิดพืช กะโดน (กระโดน) วิทยาศาสตร์ *Careya arborea* Roxb. วงศ์ LECYTHIDACEAE
 รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-008/4 ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช เปลือกสีดำหรือสีน้ำตาลดำหนาแตกกร่อนเป็นแผ่น กิ่งก้านสาขามาก \\
 บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 79 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.998096 N ลองจิจูด (Longitude) 104.538058

อายุประมาณ 5 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.26 เมตร ความสูง 3 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น อาหาร ใช้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนกินกับลาบ ปั่นปลา อื่นๆ

ยารักษาโรค ใช้กับคน ใช้เปลือกต้มน้ำแก้ปวดหัว สมานแผล แก้โรคกะเพาะอาหาร

ความสำคัญของ เป็นพืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัวและพืชสมุนไพร

เจ้าของพืช นายบุญธง ศรีแพงอายุ 66 ปี อาชีพค้าขาย บ.นาฉันทะ บ้านเลขที่ 79 หมู่ที่ 5 ต.นาคู

อ.นาแก จ.นครพนม

ผู้ให้ข้อมูล นายบุญธง ศรีแพงอายุ 66 ปี อาชีพค้าขาย บ.นาฉันทะ บ้านเลขที่ 79 หมู่ที่ 5 ต.นาคู

อ.นาแก จ.นครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ใบด้านหลัง

ภาพที่ 13 กะโดน (กระโดน) รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-008/4

5.ชื่อชนิดพืช จำปา,กลิ่นทมขาว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Plumeria obtusa* L.

ชื่อวงศ์ APOCYNACEAE รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-011/3 ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นสีเทาทุกส่วนมียาง ใบเดี่ยวออกเวียนสลับบริเวณปลายกิ่ง ดอกสีขาว บริเวณที่พบ 5 หมู่ 5

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาฉันทะ

ที่อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.9977894N ลองจิจูด (Longitude) 104.539752

อายุประมาณ 4 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.28 เมตร ความสูง 3.35 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป ทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

ยารักษาโรค ใช้กับคน เปลือกกรากเป็นยาถ่าย

ความสำคัญของพืช เป็นไม้ดอก ไม้ประดับ

เจ้าของพืช

นางสาวบุญกอง สุขสบาย อายุ 63 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาฉันทะบ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

นางสาวบุญกอง สุขสบาย อายุ 63 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาฉันทะบ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบ

ดอก

ภาพที่ 14 จำปา รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-011/3

6. ชื่อชนิดพืช หมากพร้าว (มะพร้าว) วิทยาศาสตร์ *Cocos nucifera* L. วงศ์ ARECACEAE
รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-024/15 ลักษณะวิสัย ปาล์ม

ลักษณะเด่นของพืช มีลำต้นสูงและกลม ตั้งตรง ไม่แตกกิ่งก้าน เปลือกเป็นสีเทา เปลือกลำแข็ง
ขรุขระ มีใบแหลมและยาว

บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 116 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.996983N ลองจิจูด (Longitude) 104.536519

อายุประมาณ 5 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.70 เมตร ความสูง 7 เมตร

สถานภาพ ทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร ผลนำมารับประทานเป็นผลไม้ น้ำมะพร้าวสามารถนำไปทำ วุ้นมะพร้าวเนื้อมะพร้าวแก่นำไปทำกะทิได้ ขูดเนื้อในเป็นเศษเล็ก ๆ แล้วบีบเอาน้ำกะทิออกมาจากมะพร้าว

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ ก้านใบ หรือ ก้านมะพร้าว ใช้ทำไม้กวาดทางมะพร้าว

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา เชื่อว่าน้ำมะพร้าวเป็นน้ำที่บริสุทธิ์และดื่มสิริมงคล

ความสำคัญของพืชเป็นพืชไม้ผลและพืชสมุนไพร

เจ้าของพืช

นางสาวสุมาลี เจริญรัตน์ อายุ 31 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 116
หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

นางสาวสุมาลี เจริญรัตน์ อายุ 31 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 116
หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบ

ผล

ภาพที่ 15 มะพร้าว รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-024/15

7. ชื่อชนิดพืช ชื่อหลัก วิทยาศาสตร์ *Senna siamea* (Lam.) H.S.Irwin & Barneby
วงศ์ FABACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-068/1 ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นคดงอ เปลือกมีสีเทาน้ำตาลดำ แตกเป็นร่องตื้น มีรสชาติดขม
บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 40 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.998262N ลองจิจูด (Longitude) 104.537141

อายุประมาณ 3 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.40 เมตร ความสูง 1.8 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร ใบนำมาประกอบอาหารประเภทแกง เช่น แกงขี้เหล็ก

ยารักษาโรค ใช้กับคน ใบขี้เหล็กเป็นยาระบายอ่อนๆ

ความสำคัญของพืช

เป็นพืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัวและพืชสมุนไพร

เจ้าของพืช

นายสมจิตร์ ธนะโสสม อาชีพเกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 40 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู
อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

นายสมจิตร์ ธนะโสสม อาชีพเกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 40 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู
อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ใบด้านหลัง

ภาพที่ 16 ขี้เหล็ก รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-068/1

8. ชื่อชนิดพืช ชมพู่, ชมพู่แก้มแหม่ม

วิทยาศาสตร์ *Syzygium samarangense* (Blume) Merr. et L. M. Perry วงศ์ MYRTACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-070/1 ลักษณะวิสัย ไม้พุ่ม

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นคดงอ เปลือกมีสีเทาน้ำตาลดำ แตกเป็นร่องตื้น มีรสชาติดม

บริเวณที่ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 128 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.5950023N ลองจิจูด (Longitude) 104.8213272

อายุประมาณ 10 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.95 เมตร ความสูง 7 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร ผลนำมาทานเป็นผลไม้ทานเล่น

ความสำคัญของพืช เป็นพืชไม้ผล

เจ้าของพืช

นางสาวจันทร์ สุขสบาย อายุ 52 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 128 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

นางสาวจันทร์ สุขสบาย อายุ 52 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 128 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ผล

ภาพที่ 17 ชมพู่ รหัสพรรณไม้ 8-6480705-05-070/1

การสำรวจและการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่นบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ 2565 พบสัตว์ 2 ชนิด 3 ตัว คือ แมว และไก่ชน โดยมีข้อมูลพืชดังนี้

1.ชื่อชนิดสัตว์ แมว วิทยาศาสตร์ Felis catus.

รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-05-007/1

ประเภท สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งสัตว์)

ละติจูด (Latitude) 16.998054 N ลองจิจูด (Longitude) 104.536871

อายุประมาณ 8 เดือน เพศเมีย

ประวัติ/ที่มา ได้มาจากข้างบ้าน

ลักษณะเด่น ขนปุยๆสีส้ม

ประโยชน์ของสัตว์ ฝ้าบ้านและเป็นเพื่อนยามเหงา

เลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์ ชื่อพันธุ์ พันเมือง

ความสำคัญของสัตว์ เป็นสัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ

เจ้าของสัตว์

นายวัลลภ ศรีแสน อายุ 47 ปี อาชีพรับราชการ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม หมายเลขโทรศัพท์ 0806190740

ผู้ให้ข้อมูล

นายวัลลภ ศรีแสน อายุ 47 ปี อาชีพรับราชการ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม หมายเลขโทรศัพท์ 0806190740

ภาพที่ 18 แมว รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-05-007/1

2.ชื่อชนิดสัตว์ ไก่ชน วิทยาศาสตร์ Callus domesticus

รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-008/1

ประเภท สัตว์ปีก

บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 78 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งสัตว์)

ละติจูด (Latitude) 16.5151072 N ลองจิจูด (Longitude) 104.3214075

อายุประมาณ 2 ปี เพศ ผู้

ประวัติ / ที่มา ได้มาจากญาตินำมาเลี้ยงและขยายพันธ์ เพื่อนำไปชนกัน

ลักษณะเด่น มีขนสีแดงดำ มีปีกมีหงอนสีแดง ขา 2 ขา

ประโยชน์ของสัตว์ ใช้รับประทาน ใช้เป็นกีฬาชนไก่และนำไปขายสร้างรายได้

เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้ประมาณ 3,000 บาท/เดือน รายได้ประมาณ 33,000 บาท/เดือน

เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ไก่ชนพื้นเมือง

เครื่องประดับ เป็นสัตว์เพื่อเศรษฐกิจและสัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ

เจ้าของสัตว์

นายภูริภัทร์ วงศ์ศรีชา อายุ 52 ปี อาชีพ เกษตรกรณ บ้านเลขที่ 78 หมู่ที่ 5 ต.นาคู

อ.นาแก จ.นครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

นายภูริภัทร์ วงศ์ศรีชา อายุ 52 ปี อาชีพ เกษตรกรณ บ้านเลขที่ 78 หมู่ที่ 5 ต.นาคู

อ.นาแก จ.นครพนม

ภาพที่ 19 ไก่ชน รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-05-008/1

3. ชื่อชนิดสัตว์ ไก่ชน วิทยาศาสตร์ Callus domesticus

รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-05-008/2

ประเภท สัตว์ปีก

บริเวณที่พบ บ้านนาฉันทะ บ้านเลขที่ 35 หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งสัตว์)

ละติจูด (Latitude) 16.5951072 N ลองจิจูด (Longitude) 104.3214075

อายุประมาณ 1 ปี 5 เดือน เพศ ผู้

ประวัติ / ที่มา ได้มาจากญาตินำมาเลี้ยงและขยายพันธุ์

ลักษณะเด่น มีขนสีแดงดำ มีปีกมีหงอนสีแดง มีขา 2 ขา

ประโยชน์ของสัตว์ ใช้รับประทานใช้เป็นกีฬาชนไก่ และนำไปขยายสร้างรายได้

เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้ประมาณ 3,500 บาท/เดือน รายได้ประมาณ 40,000 บาท/เดือน

เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ไก่ชนพื้นเมือง

เป็นสัตว์เพื่อเศรษฐกิจและสัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ

เจ้าของสัตว์

นายใจ นันทะพรม อายุ 42 ปี อาชีพเกษตรกร 35 หมู่ที่ 5 ต.นาคู อ.นาแก จ.นครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

นายใจ นันทะพรม อายุ 42 ปี อาชีพเกษตรกร 35 หมู่ที่ 5 ต.นาคู อ.นาแก จ.นครพนม

ภาพที่ 20 ไก่ชน รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-008/2

ส่วนการสำรวจและเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่นๆในท้องถิ่น การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น และเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ต.นาคู อ.นาแก จังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ 2565 ไม่พบ ชีวภาพอื่นๆ ภูมิปัญญา แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

บทที่ 5 สรุปผลการสำรวจ

การสำรวจและรวบรวมฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการศึกษาที่มุ่งค้นคว้าสภาพความเป็น ชุมชนวิถี ชุมชนสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและกระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาของชาวบ้าน มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้ เพื่อศึกษาและรวบรวมฐานทรัพยากรท้องถิ่น พร้อมจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำกลุ่ม ผู้อาวุโส ปราชญ์ชาวบ้าน เจ้าของพืช เจ้าของสัตว์และชาวบ้านทุกคนที่สามารถให้ข้อมูลได้ โดยขอบเขต พื้นที่ศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพื้นที่ บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยกำหนดพื้นที่ศึกษาใน 1 หมู่บ้าน ขอบเขตเนื้อหา มี 3 ด้าน คือ ความเป็นชุมชน วิถี ชุมชน และภูมิปัญญาชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ใบงาน 8 ใบงานของการจัดทำฐาน ทรัพยากรท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

ผลการรวบรวมและจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จากการดำเนินการรวบรวม และจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เพื่อนำมาประกอบการศึกษาและเป็นข้อมูลในการศึกษาฐาน ทรัพยากร ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ศึกษาและสรุปผลการศึกษารายละเอียดดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่า ข้อมูลพื้นฐานบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู้ โดยมี 564 ชาย 283 คน หญิง 281 คนคน มีพื้นที่ทำนา 1650 ไร่ ทำสวน 156 ไร่ พืชสวนที่สำคัญได้แก่ ข้าวโพด ถั่วลิสง มีร้านค้าในหมู่บ้าน จำนวน 3 แห่ง สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศเหนือ ติดบ้านนาเหนือ หมู่ที่ 6 ตำบลพระซอง ทิศใต้ติดบ้านหนองหอย หมู่ที่ 10 ทิศตะวันออกติดบ้านน้ำบ่อ หมู่ที่ 6 ทิศตะวันตกติดบ้านหนองหอย หมู่ที่ 3 พืชที่พบกระจายโดยทั่วไป มีกะโดน มะพร้าว มะม่วง ข้าวโพด ถั่วลิสง มีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหนอง 1 แห่ง ชื่อ หนองโดน ซึ่งมีน้ำตลอดทั้งปี ลักษณะดิน กลุ่มดินชุดที่ 10 ลักษณะเด่น ลักษณะและคุณสมบัติดิน เป็นดินลิกมาก ดินบนเป็นดินเค็ม (มีคราบเกลือกว่า 50% ของพื้นที่) และที่ดินเค็มปานกลาง (มีคราบเกลือกว่า 10-50% ของพื้นที่) บริเวณที่มีดินเค็มนี้เป็นอุปสรรคต่อการปลูกพืชทนเค็มไม่ได้

เดิมราษฎรชาวบ้านนาฉันทะ ความเป็นมาของหมู่บ้านเมื่อปีพ.ศ. 2339 มีนายฝาง ผางจันทะ และกลุ่มประชาชนประมาณ 20 คนพากันอพยพหลีกเลี่ยงภัยสงครามมาจากเมือง ถึงอ่าง สปป.ลาว มาในพื้นที่ประเทศไทยและตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยต่อมาเมื่ออพยพตามมาเรื่อยๆเพิ่มขึ้นจนกระทั่งปี พ.ศ. 2505 ได้จัดตั้งขึ้นเป็นหมู่บ้านและได้คัดเลือกผู้ใหญ่บ้านขึ้น ใช้ชื่อหมู่บ้านว่าบ้านนาฉันทะ ผู้ใหญ่บ้าน ที่คัดเลือกคนแรกชื่อนายตัน ปุริงต่อมาได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น บ้านนาฉันทะ และได้มีการคัดเลือก ผู้ใหญ่บ้านนับจากนายตัน ปุริง จนถึงปัจจุบันจำนวน 10 คนและผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันคือนายจันทิ เทพายัง พ.ศ.2552 ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู้ อำเภอนาแกจังหวัดนครพนม จนถึง ปัจจุบัน

วิถีชีวิตชาวบ้านนันทะ ในแต่ละเดือนมีดังนี้

1. เดือนมกราคม “บุญเข้ากรรม” เดือนอ้าย (เดือนเจียงหรือเดือนหนึ่ง) “ฮึดหนึ่งนั้น เถิงเดือนเจียงเข้ากลายมาแถมท้าย ผุ่งหมู่สังฆเจ้าก็เตรียมเข้าอยู่กรรม มันทากรรมเนียมนี้ถือมาตั้งแต่ก่อนอย่าได้ละห่างเว้นซึ่งยี่สิบสองแล่นนำ แท้แล้ว” บุญเข้ากรรมเป็นเดือนที่พระสงฆ์เข้ากรรม (ปริวาสกรรม) เพื่อให้พระสงฆ์ต้องอาบัติสังฆาติเสสได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์ เป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตนและมุ่งประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัยต่อไป ญาติโยมสาธุชนจะได้ร่วมตัวกันทำบุญถวายทานแด่ภิกษุสงฆ์ที่เข้าร่วมงานปริวาสกรรม

2. เดือนกุมภาพันธ์ “บุญคุณลานหรือบุญกองข้าว” เดือนยี่ (เดือนสอง) “เถิงฤดูเดือนยี่มาฮอดแล้วให้หมิ่นตพระสงฆ์องค์เจ้ามาตั้งสวดมงคล เอาบุญคุณลาน เข้าป่าหาไม้เห็ดหลว อย่าได้หลงลืมทิมฮึดเก่าคองเดิมเฮาเด้อ” ถึงเดือนยี่มาถึงให้หมิ่นตพระสงฆ์เจริญพุทธมนต์ (สวดมงคล) ทำบุญคุณลานหรือบุญกองข้าวให้จัดหาไม้มาไว้ทำฟืนสำหรับใช้ในการหุงต้มประกอบอาหาร

3. เดือนมีนาคม “บุญข้าวจี” เดือนสาม “เดือนสามค้อยเจ้าหัวคอยปั้นข้าวจี ข้าวจีปใส่น้ำอ้อยจ้วน้อยเซ็ดน้ำตา” มูลเหตุดั้งเดิมที่จะมีการทำบุญข้าวจีมีเรื่องเล่าว่าในกาลครั้งหนึ่ง นางปุนณทาสีได้ทำขนมแป้งจีถวายแด่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอานนท์เถระ ครั้นถวายแล้วนางคิดว่าพระองค์คงไม่เสวย และอาจเอาทิ้งให้สุนัขหรือกากิน เพราะอาหารที่นางถวายไม่ประณีตน่ารับประทานเมื่อพระพุทธเจ้าทรงทราบภาวะจิตของนางปุนณทาสี จึงรับสั่งให้พระอานนท์ปูลาดอาสนะแล้วทรงประทับนั่งฉัน ณ ที่นางถวายนั้น เป็นผลให้นางเกิดปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อนางได้ฟังพระธรรมเทศนาที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงก็บรรลุโสดาปัตติผล ด้วยอานิสงส์ที่ถวายขนมแป้งจี ชาวอีสานทราบอานิสงส์ของการทานดังกล่าว จึงพากันทำข้าวจีถวายทานแด่พระสงฆ์สืบต่อมา

4. เดือนเมษายน “บุญผะเหวดหรือบุญพระเวสสันดร” เดือนสี่ มูลเหตุแห่งการทำมีกล่าวไว้ในหนังสือมาลัยหมื่นมาลัยแสนว่า ครั้งหนึ่งพระมาลัยให้ไปไหว้พระธาตุเกษแก้วจุฬามณีบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้พบและสนทนากับพระศรีอารียเมตตรัยโพธิสัตว์ ผู้ซึ่งจะได้จุติกาลลงมาเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต จึงสั่งความกับพระมาลัยว่า “หากใครต้องการจะพบและเกิดในสมัยพระศรีอารีย์ (พระเมตตรัยสัมมาสัมพุทธเจ้า) ให้ทำแต่ความดีอย่าฆ่าพ่อตีแม่สมณะชีพรามณ์ ครูอาจารย์ อย่าทำร้ายพระพุทธเจ้าอย่ายุ่งสงฆ์ ให้แตกกัน และต้องฟังเทศน์มหาชาติให้จบทุกกัณฑ์ในวันเดียว ทานทั้งหลายจะได้เกิดรวมและพบพระองค์”

5. เดือนพฤษภาคม “บุญสงกรานต์” เดือนห้า บุญมหาสงกรานต์หรือตรุษสงกรานต์ของภาคอีสานกำหนดขึ้นในเดือนห้า มี ๓ วัน ตั้งแต่ ๑๓ วันมหาสงกรานต์ ๑๔ วันเนา ๑๕ วันสุดท้ายเป็นวันเถลิงศก ชาวอีสานถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ โดยมีพิธีการทำบุญตักบาตร ตอนบ่ายก็จะทำน้ำอบน้ำหอมดอกไม้ธูปเทียนไปรวมกันที่วัด เพื่อทำพิธีสงฆ์พระ สรงน้ำภิกษุสามเณร รดน้ำดำหัวคนเฒ่าคนแก่ มีการขนทรายเข้าวัดเพื่อสร้างเจดีย์ทราย ซึ่งการก่อเจดีย์จะได้บุญตามความเชื่อแล้วยังทำให้พื้นที่ตรงนั้นของวัดสูงขึ้นอีกด้วย

6. เดือนมิถุนายน “บุญบั้งไฟ” เดือนหก เป็นประเพณีหนึ่งของชาวล้านช้าง(ภาคอีสานของไทยและลาว) โดยมีตำนานมาจากนิทานพื้นบ้านของภาคอีสานเรื่องพระยากันคากและเรื่องผาแดงนางไอ่ ซึ่งในนิทานพื้นบ้านดังกล่าวได้กล่าวถึงการที่ชาวบ้านได้จัดงานบุญบั้งไฟขึ้นเพื่อเป็นการบูชาพระยาแถนหรือเทพวัสสกาลเทพบุตร ซึ่งชาวบ้านมีความเชื่อว่าพระยาแถนมีหน้าที่คอยดูแลให้ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาลตามตำนานพญาแถน เทพผู้เป็นใหญ่ในสวรรค์ผู้ลดบันดาลให้ฝนตก เกิดไม่พอใจชาวโลกจึงบันดาลให้ฝนไม่

ตกเลยตลอด ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน ครั้งนั้นพระโพธิสัตว์เสวยชาติเป็นพญาคันคาก (คางคก) เป็นจอมทัพของชาวโลกต่อสู้กับพญาแถน พญาคันคากให้พญาปลวกก่อจอมปลวกขึ้นไปจนถึงสวรรค์ ให้พญาอมดไม่ไปทำลายด้ามอาวุธของทหารและอาวุธพญาแถน และให้พญาผึ้ง ต่อ แตนไปต่อยทหารและพญาแถน ฝ่ายเทวดาพ่ายแพ้ พญาแถนจึงให้คำมั่นว่า หากมนุษย์ยังบังไฟขึ้นไปเดือนเมื่อไรจะรีบบันดาลให้ฝนตกลงมาให้ทันทีและถ้ากบเขียดร้องก็ถือเป็นสัญญาณว่าฝนได้ตกลงถึงพื้นแล้ว การจัดงานในภาคเช้าจะมีการทำบุญตักบาตร ภาคบ่ายแห่และจุดบังไฟ

7. เดือนกรกฎาคม “บุญช้ำชะ” เดือนเจ็ด มูลเหตุที่มีการทำบุญช้ำชะ มีเรื่องเล่าว่า ครั้งพุทธกาลที่เมืองไพสาลีได้เกิดพายุทกภัยข้าวยากมากแพ่ง เพราะฝนแล้งและผู้คนตายเป็นอันมากเนื่องจากความอดอยากและเกิดอหิวาตกโรค บ้านเมืองจึงเต็มไปด้วยซากศพชาวเมืองจึงพากันไปอาราธนาพระพุทเจ้าให้มารงับเหตุเภทภัย พระพุทเจ้าจึงเสด็จจากเมืองราชคฤห์พร้อมพระภิกษุ ๕๐๐ รูป ไปยังเมืองไพสาลี เมื่อพระองค์เสด็จไปถึงบังเกิดผลตกหาใหญ่ น้ำท่วมพื้นดินขึ้นถึงหัวเข่าพัดเอาซากศพลอยไปตามน้ำพระองค์จึงให้พระอานนท์เรียนคาถา แล้วโปรดให้พระอานนท์ไปสวดมนต์ภายในกำแพงเมือง พร้อมกับนำบาตรน้ำมนต์ของพระองค์ไปประพรมจนทั่วเมือง วิธิดำเนินการ ชาวบ้านทั้งหมดบ้านพร้อมกันตั้งผามหรือปะรำขึ้นกลางหมู่บ้าน หรือที่ใดที่หนึ่งตามที่เห็นเหมาะสม มีต้นกล้วยผูกที่เสาปะรำทั้งสี่มุมเตรียมอาสนสงฆ์ กรวดทราย ซึ่งปรกติเอาไปจากบ้านของชาวบ้านทุกคน และหลักไม้ไผ่แปดหลักพร้อมเครื่องไทยทานน้ำพระพุทธรูปมนต์ ฝ่ายผูกแขนกะให้ครบทุกคนในหมู่บ้านนั้นและเทียนเวียนหัว (เทียนยาวขนาดวัดรอบศีรษะ) บ้านละเล่ม แล้วนิมนต์พระสงฆ์เจริญพระพุทธรูปมนต์ในตอนเย็น วันรุ่งขึ้นถวายอาหารบิณฑบาตและเครื่องไทยทานแด่พระสงฆ์

8. เดือนสิงหาคม “บุญเข้าพรรษา” เดือนแปด มูลเหตุ ในสมัยพุทธกาล พระภิกษุที่เฝ้าจาริกสอนธรรมไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตลอดทั้งปี ไม่ว่าจะเป็นฤดูฝน ฤดูหนาว หรือฤดูร้อน แต่ในฤดูฝนนั้นภิกษุได้เหยียบย่ำข้าวกล้าในนาของชาวบ้านเสียหาย สัตว์ตัวเล็กตัวน้อยต่างๆ ถูกเหยียบตายไปด้วย พระพุทเจ้าจึงทรงบัญญัติให้ภิกษุต้องจำพรรษา ๓ เดือน ในฤดูฝน โดยมีให้ไปค้างแรมที่อื่นใดนอกจากในวัดของตน ถ้าภิกษุฝ่าฝืนถือว่า “ศีลขาดและต้องอาบัติทุกกฏ” เว้นแต่กรณีจำเป็นที่เรียกว่า “สัตตทากรณียะ” เช่น บิดามารดาป่วย เป็นต้น แต่ต้องกลับมาภายใน ๗ วัน พรรษาจึงจะไม่ขาด บุญเข้าพรรษาจะมีการทำบุญตักบาตร ถวายผ้าอาบน้ำฝน สงบ จีวรและเทียนพรรษา (อัฐบริขารและสังฆทาน) และมีขบวนแห่เทียน ซึ่งตกแต่งสลักเทียนเป็นลวดลายเรื่องราวทางพุทธศาสนา

9. เดือนกันยายน “บุญข้าวประดับดิน” เดือนเก้า ความเป็นมาของประเพณีมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล มีเรื่องเล่าไว้ในพระธรรมบทว่า ญาติของพระเจ้าพิมพิสารกษัตริย์ที่จะถวายพระสงฆ์ เมื่อตายไปจึงไปเกิดในนรก พระเจ้าพิมพิสารถวายทานแด่พระพุทเจ้าแล้วไม่ได้อุทิศให้ญาติที่ตายไป พอตกกลางคืนเหล่าญาติของพระเจ้าพิมพิสารที่ตายไป ปรากฏตัวเปล่งเสียงร้องนำกลัวบริเวณพระราชนิเวศ รุ่งเข้าพระเจ้าพิมพิสาร จึงได้รีบไปทูลถามพระพุทเจ้า พระองค์ได้บอกเหตุให้ทราบว่ายญาติที่ไปตกอยู่ในภูมิินรกต้องการได้รับส่วนกุศล จึงจัดให้มีการถวายทานและอุทิศส่วนกุศลให้แก่เปรตญาติทั้งหลายจึงเป็นเหตุให้เกิดการทำบุญข้าวประดับดินขึ้นมา เพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่ญาติที่ตายไปแล้วและถือเป็นประเพณีที่ต้องทำมาเป็นประจำ ไม่ใช่แค่เหล่าญาติที่เสียชีวิตไปแล้ว แต่บรรดาวิญญาณเร่รอน ก็สามารถรับส่วนกุศลนั้นไปด้วย

บุญข้าวประดับดินทำในวันแรมสิบสี่ค่ำ เดือนเก้า (เดือนเก้าดับ) เป็นการนำข้าวปลา อาหาร คาวหวาน ผลไม้ หมาก พลู บุหรี่ อย่างละเล็กอย่างละน้อย แล้วห่อด้วยใบตองทำเป็นห่อเล็กๆ นำไปวางตามโคน ต้นไม้ใหญ่หรือตามพื้นดินบริเวณรอบๆ กำแพงวัด เจดีย์หรือโบสถ์ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

10. เดือนตุลาคม“บุญข้าวสาก (สลาภกัถ) เดือนสิบ มูลเหตุ บุตรกรรมผู้หนึ่ง เมื่อพ่อสิ้นชีวิตแล้วแม่อีกหาภรรยาให้ แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน แม่จึงหาหญิงอื่นให้เป็นภรรยาอีก ต่อมาเมียน้อยมีลูก เมียหลวง อิจฉาจึงคิดฆ่าเมียน้อยและลูก ก่อนตายเมียน้อยคิดอาฆาตเมียหลวง ชาติดต่อมาทั้งสองเกิดเป็นสัตว์ชนิดต่างๆ และอาฆาตเช่นฆ่ากันเรื่อยมาจนชาติสุดท้าย ฝ่ายหนึ่งเกิดเป็นคน อีกฝ่ายหนึ่งเกิดเป็นยักษ์ ยักษ์ฉิ่งจองเวรได้มากินลูกของผู้เป็นคนถึงสองครั้ง พอเกิดลูกคนที่สามยักษ์ฉิ่งจะตามมาอีก หญิงคนนั้นพร้อมลูกและสามี จึงหนีไปพึ่งพระพุทธเจ้า ณ เขตวันมหาวิหาร พระพุทธเจ้าได้เทศนาให้ทั้งสองเลิกจองเวรกัน และโปรดให้ทางยักษ์ฉิ่งไปอยู่ตามหัวไร่ปลายนา นางยักษ์ฉิ่งมีความรู้เกี่ยวกับฝนและน้ำดี ชาวเมืองนับถือมากจึงได้นำอาหารไปส่งอย่างบริบูรณ์ นางยักษ์ฉิ่งจึงนำอาหารเหล่านั้นไปถวายเป็นสลาภกัถ แต่พระสงฆ์วันละ แปดที่เป็นประจำ ชาวอีสานจึงถือเป็นประเพณีถวายสลาภกัถหรือบุญข้าวสากสืบต่อมา และมีการเปลี่ยนเรียกนางยักษ์ฉิ่งว่า“ตาแฮก”จัดให้มีการทำบุญข้าวสากในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐

11. เดือนพฤศจิกายน“บุญออกพรรษา”เดือนสิบเอ็ดวันออกพรรษาจะตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ของทุกปี เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า“วันมหาปวารณา”คำว่า“ปวารณา”แปลว่า“อนุญาต” หรือ “ยอมให้” ในวันออกพรรษานี้พระสงฆ์จะประกอบสังฆกรรม เรียกว่า “มหาปวารณา” เป็นการเปิดโอกาสให้ภิกษุว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เพราะในระหว่างเข้าพรรษา พระสงฆ์บางรูปอาจมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขการให้ผู้อื่นว่ากล่าวตักเตือนได้ ทำให้ได้รู้ข้อบกพร่องของตน และยังเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยซึ่งกันและกันด้วย ส่วนของญาติโยมสาธุชนจะมีการทำบุญตักบาตร ถวายปราสาทผึ้งในภาคเช้า ตอนค่ำจะมีประเพณีไหลเรือไฟ เพื่อบูชารอยพระพุทธบาทที่ประทับไว้ริมแม่น้ำนมมทานที

12. เดือนธันวาคม“บุญกฐิน” เดือนสิบสองการทอดกฐินเป็นกาลทาน(การให้ทานที่กำหนดระยะเวลา) ตามพระวินัยกำหนดกาลไว้ คือ ตั้งแต่แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสใครจะทอดกฐิน ก็ให้ทอดได้ในระหว่างระยะเวลานี้ จะทอดก่อนหรือทอดหลังกำหนดนี้ก็ไม่เป็นการทอดกฐิน แต่มีข้อยกเว้นพิเศษว่า ถ้าทายกผู้จะทอดกฐินนั้นมีกิจจำเป็น เช่นจะต้องไปในทัพ ไม่สามารถจะอยู่ทอดกฐินตามกำหนดนั้นได้ จะทอดกฐินก่อนกำหนดดังกล่าวแล้วพระสัมมาสัมพุทธะทรงอนุญาตให้ภิกษุรับไว้ก่อนได้ การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำห้ารูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น

การสำรวจการเก็บข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น มีจำนวน 7 ชนิด การเก็บข้อมูล การใช้ประโยชน์ของสัตว์ที่สำคัญ 2 ชนิด การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืช จำนวน 5 ชนิด พร้อมทั้งมีการจัดทำทะเบียนพืช จำนวน 1 แฟ้ม ทะเบียนสัตว์ จำนวน 1 แฟ้ม

อภิปรายผลการศึกษา

การจัดเก็บข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่า ควรอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น พิษที่หายาก และสัตว์บางชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ ในพื้นที่ควรทำคู่มือขั้นตอนต่างๆไว้ไว้เพื่อเป็นการศึกษา ไม่ให้หายไปสามารถสืบทอดรุ่นต่อรุ่นได้ ต้องมีการรวบรวมปราชญ์ชาวบ้าน มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมการตลาดเพื่อรองรับการเป็นสินค้าจากชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นควรถ่ายทอดให้เยาวชนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่
3. จัดทำแหล่งเรียนรู้หรือทำคู่มือภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เพื่อศึกษาในพื้นที่ตำบลนาคู

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

1. ควรมีการจัดทำฐานเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ความรู้กับคนในชุมชนและนอกชุมชนได้ ศึกษาเรียนรู้ อนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นต่อไป
2. ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมให้กับนักเรียน นักศึกษาในพื้นที่ได้เข้ามาศึกษาแหล่ง เรียนรู้ของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.). (2560). *คู่มือการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ : อพ.สธ.
- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.). (2564). *แผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม พ.ศ.2564 – 30 กันยายน พ.ศ. 2569)*. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- เต็ม สมิตินันท์. (2557). *ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม*. สำนักงานหอพรรณไม้. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- นวรรตน์ ไตรรักษ์. (2549). *การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ประชาชน ตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก

คำชี้แจง

ใบงานที่ 1 เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง เพื่อให้ทราบข้อมูลทางด้านศาสนา ประชากร สถานศึกษา และการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ปากก ดินสอ ดินสอสี ยางลบ
2. สำเนา
3. โฉนดแผนที่หรือ
4. ฟิล์มเอกสาร
- 5.

วิธีการ

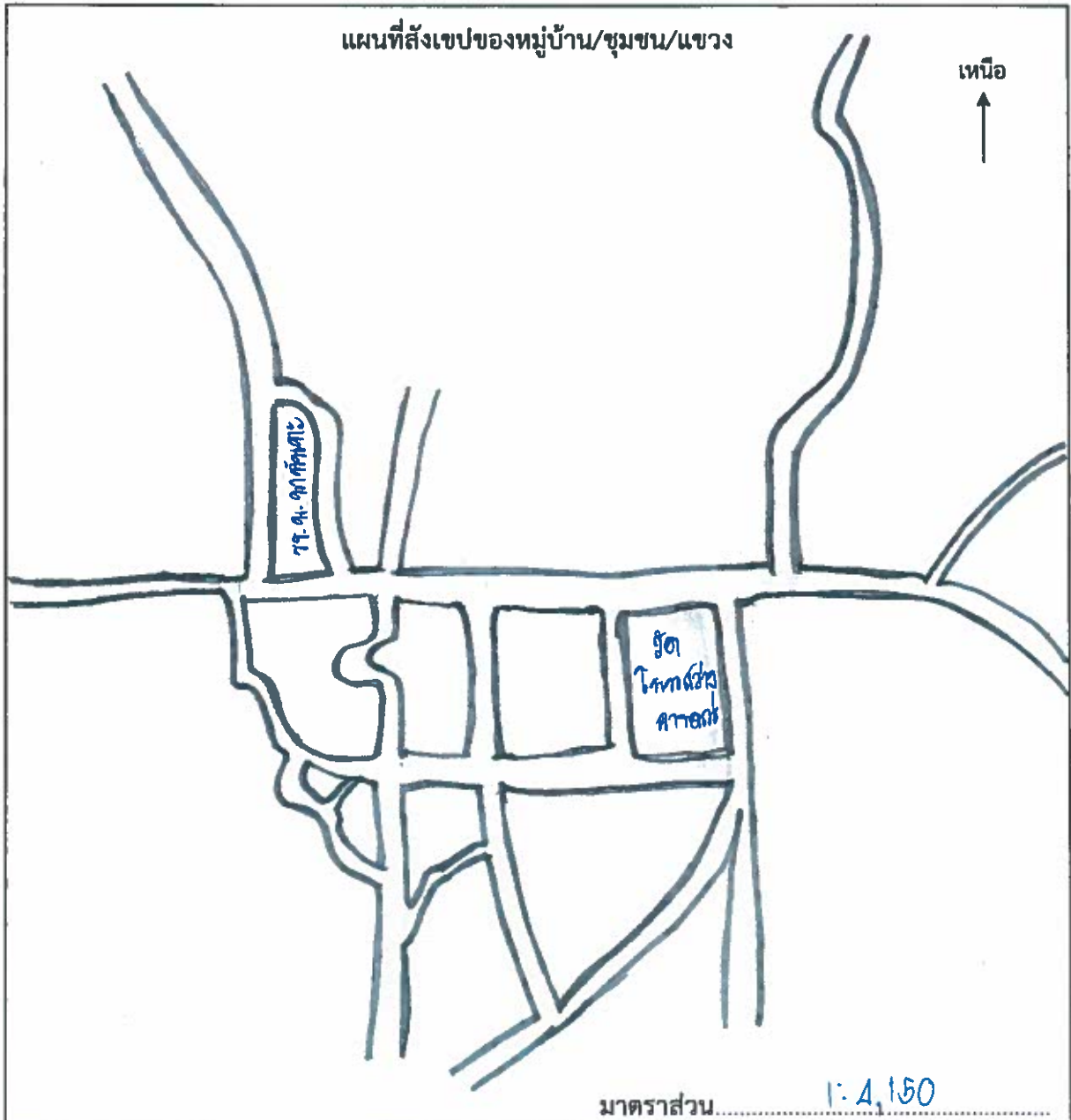
1. สุ่มถามข้อมูลจากทั้งตำบล
2. ถ่ายภาพโดยใช้โปรแกรม timestamps
3. สัมภาษณ์ข้อมูล
4. สำเนา
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบข้อมูลทั้งตำบลของท้องถิ่น
2. ทำให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. ทำให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 1
เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

1. ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง (ที่เป็นทางการ) ..... ตำบลทศคีรีชัย
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง (ที่ชาวบ้านเรียก)..... วัดทศคีรีชัย
2. ที่ตั้ง หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ..... ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... ทศคีรี ..... อำเภอ/เขต..... กันทร ..... จังหวัด..... อุตรดิตถ์
เส้นทางหลวงหมายเลข..... ..... เส้นทางท้องถิ่น.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง)
ละติจูด (Latitude)..... 16.99714659 ..... ลองจิจูด (Longitude)..... 101.5399506

3. ข้อมูลทางศาสนา

- พุทธ วัด..... 1 .....แห่ง เจ้าอาวาส..... 1 .....รูป พระภิกษุสงฆ์..... 1 .....รูป
- อิสลาม มัสยิด..... - .....แห่ง อิหม่าม..... - .....รูป
- คริสต์ โบสถ์..... - .....แห่ง บาทหลวง..... - .....รูป
- อื่นๆ ระบุ..... - .....แห่ง

4. จำนวนประชากร

หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... 5	จำนวน..... 160	ครัวเรือน	จำนวนพื้นที่..... -	ไร่
จำนวนประชากร..... 556	คน	ชาย..... 277	คน	หญิง..... 279
0 - 14 ปี..... 93	คน	ชาย..... 44	คน	หญิง..... 49
15 - 25 ปี..... 79	คน	ชาย..... 37	คน	หญิง..... 36
26 - 49 ปี..... 228	คน	ชาย..... 114	คน	หญิง..... 111
50 - 59 ปี..... 95	คน	ชาย..... 48	คน	หญิง..... 47
60 ปี ขึ้นไป..... 64	คน	ชาย..... 31	คน	หญิง..... 36

5. ข้อมูลสถานศึกษาที่เปิดให้บริการ

- ระดับก่อนประถมศึกษา..... - .....แห่ง
- ระดับประถมศึกษา..... - .....แห่ง
- ระดับมัธยมศึกษา..... - .....แห่ง
- ระดับอนุปริญญา..... - .....แห่ง
- ระดับปริญญาตรี..... - .....แห่ง
- ระดับสูงกว่าปริญญาตรี..... - .....แห่ง
- อื่นๆ..... - .....แห่ง

สถานศึกษา

- ชื่อสถานศึกษา..... -
 ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา..... -
 จำนวนครู..... - .....คน
 จำนวนนักเรียน..... - .....คน นักเรียนชาย..... - .....คน นักเรียนหญิง..... - .....คน
- ชื่อสถานศึกษา..... -
 ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา..... -
 จำนวนครู..... - .....คน
 จำนวนนักเรียน..... - .....คน นักเรียนชาย..... - .....คน นักเรียนหญิง..... - .....คน

หมายเหตุ : หากมีสถานศึกษามากกว่า 2 แห่ง สามารถเพิ่มข้อมูลของสถานศึกษาได้ตามจริง

6. ข้อมูลการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เทศบาล
 เทศบาลตำบล   เทศบาลเมือง   เทศบาลนคร
 องค์การบริหารส่วนตำบล
 สำนักงานเขต
 อื่นๆ .....

ผู้บริหาร ชื่อ-สกุล .....
ตำแหน่ง .....

7. สถานพยาบาล

โรงพยาบาล.....แห่ง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.....1.....แห่ง
อื่นๆ .....แห่ง

8. สถานีตำรวจ.....แห่ง

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... สทต. ๑๓๕
วัน เดือน ปี ..... วันที่ 16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

คำชี้แจง

ใบงานที่ 2 เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เพื่อทราบข้อมูลการประกอบอาชีพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา ในด้านการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิตยสาร & C (๑๐)
2. สกอต
3. สกอตเทป
- 4.
- 5.

วิธีการ

1. ส่องกล้องส่องดูสัตว์ปีกทางถนน / สัตว์ปีกที่ตัว / คนต. ๑๐๕
2. ส่องกล้องส่องดู : การส่องกล้องดูสัตว์ปีก : สกอตเทปติดกับมือ ส่องกล้องส่องดู สัตว์ปีกในท้องถิ่น
- 3.
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถทราบชื่อของสัตว์ปีกในท้องถิ่น
2. สามารถศึกษาสภาพป่าเศรษฐกิจของสัตว์ปีก
- 3.
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 2
เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

9.การประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และด้านอุตสาหกรรม

9.1 ด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ทำนา.....1600 ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....102.....ครัวเรือน
พื้นที่ทำสวน.....156 ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....87.....ครัวเรือน

1. ข้าวโพด.....จำนวน.....100 ไร่.....งาน.....ตารางวา
2. กล้วย.....จำนวน.....- ไร่.....งาน.....ตารางวา
3. ผลไม้.....จำนวน.....1 ไร่.....งาน.....ตารางวา
4. พริก.....จำนวน.....20 ไร่.....งาน.....ตารางวา
- 5.....จำนวน.....- ไร่.....งาน.....ตารางวา

พื้นที่ทำไร่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....-.....ครัวเรือน

- 1.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
- 2.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
- 3.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
- 4.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
- 5.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ปศุสัตว์ จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม (กรณีมากกว่า 5 ชนิดที่กำหนด สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

โค..... <u>60</u> .....ตัว	กระบือ..... <u>20</u> .....ตัว
สุกร..... <u>250</u> .....ตัว	เป็ด..... <u>100</u> .....ตัว
ไก่..... <u>1500</u> .....ตัว	อื่นๆ..... <u>10</u> .....ตัว

ประมง

ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณะ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 ภาครัฐ.....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 ภาคเอกชน.....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่เอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 ภาครัฐ.....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 ภาคเอกชน.....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ทำเทียบเรือ/สะพานปลา .....แห่ง

ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณะ.....ตัน/ปี

ภาครัฐ.....	.....ตัน/ปี
ภาคเอกชน.....	.....ตัน/ปี

ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่เอกชน.....ตัน/ปี

ภาครัฐ.....	.....ตัน/ปี
ภาคเอกชน.....	.....ตัน/ปี

อื่นๆ.....

9.2 ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ๒๑ แห่ง

(มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปหรือมีทรัพย์สินเกินกว่า 200 ล้านบาทขึ้นไป)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

1.....

2.....

3.....

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง ๒๑ แห่ง

(มีคนงาน 50-200 คนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ 20-200 ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

1.....

2.....

3.....

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือครัวเรือน ๒๑ แห่ง

(มีคนงานไม่เกิน 50 คนหรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน 20 ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

1.....

2.....

3.....

10.การประกอบอาชีพด้านพาณิชย์

ธนาคาร..... แห่ง

สถานีบริการน้ำมัน..... แห่ง

บริษัท..... แห่ง

ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า..... แห่ง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด..... แห่ง

ตลาดสด..... แห่ง

ร้านค้าต่าง ๆ ๑..... แห่ง

โรงฆ่าสัตว์..... แห่ง

โรงสีข้าว..... แห่ง

อื่น ๆ..... แห่ง

11.การประกอบอาชีพด้านสถานบริการ

โรงแรม..... แห่ง

ร้านอาหาร..... แห่ง

โรงภาพยนตร์..... แห่ง

สถานี่ขนส่ง..... แห่ง

อื่น ๆ..... แห่ง

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา สงศ. ๑๑๑

วัน เดือน ปี วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

คำชี้แจง
ใบงานที่ 3 เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสภาพภูมิประเทศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ อุณหภูมิ ปริมาณแสง และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. แผนที่ของพื้นที่ (1 ชุด)
2. ปรอท
3. ฟิล์มพลาสติก
4. ไม้บรรทัดวัดดิน
- 5.

วิธีการ

1. ศึกษาแผนที่ของพื้นที่
2. ศึกษารายละเอียดของพื้นที่
3. ศึกษารายละเอียดของพื้นที่ (สภาพดิน, สภาพน้ำ, สภาพอากาศ)
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศึกษารายละเอียดของพื้นที่
2. ศึกษารายละเอียดของพื้นที่
3. ศึกษารายละเอียดของพื้นที่
- 4.
- 5.

บึง ชื่อ วัด.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งบึง)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

แม่น้ำ ชื่อ วัด.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งแม่น้ำ)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

14.2 แหล่งน้ำชลประทาน

ฝาย ชื่อ —.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งฝาย)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

คลองชลประทาน (คลองส่งน้ำ) ชื่อ.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งคลองชลประทาน)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

เขื่อน ชื่อ —.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งเขื่อน)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

อ่างเก็บน้ำ ชื่อ —.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งอ่างเก็บน้ำ)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

ฝายชะลอความชุ่มชื้น ชื่อ —.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งฝายชะลอความชุ่มชื้น)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

15. ปริมาณและคุณภาพน้ำ

15.1 ปริมาณน้ำฝน

- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี.....มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุดต่อปี .....มิลลิเมตร ช่วงเดือน .....- เดือน.....
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดต่อปี .....มิลลิเมตร ช่วงเดือน .....- เดือน.....

15.2 ปริมาณความต้องการใช้น้ำเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่

- เพียงพอตลอดปี
- น้ำแห้ง ในช่วงเดือน..... - เดือน .....
- น้ำท่วม ในช่วงเดือน..... - เดือน .....

15.3 คุณภาพของน้ำ

- ปนเปื้อนโลหะหนัก
- ปนเปื้อนจุลินทรีย์
- น้ำสะอาดไม่มีปัญหาการปนเปื้อน

16. อุณหภูมิ

เช้า..... ๑๐ ..... องศาเซลเซียส
เที่ยง..... ๑๑ ..... องศาเซลเซียส
เย็น..... ๑๐ ..... องศาเซลเซียส
สูงสุด..... ๑๐ ..... องศาเซลเซียส
ต่ำสุด..... ๑๕ ..... องศาเซลเซียส

ณ พื้นที่เก็บโดยรวมต่อวัน

17. ความเข้มแสง

เช้า..... 1101 ..... ลักซ์
เที่ยง..... 6207 ..... ลักซ์
เย็น..... 619๑ ..... ลักซ์

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... สศท. ๑๓๕
วัน เดือน ปี วันที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

คำชี้แจง

ใบงานที่ 4 เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติ ที่มาการตั้งถิ่นฐาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. สังกะสี อีพอส ดี ยาสติก
2. สีขาว
3. ทรายสีน้ำตาล
4. สดักปลา
- 5.

วิธีการ

1. สังกะสี อีพอส ดี ยาสติก
2. ทรายสีน้ำตาล
3. สดักปลา
4. สดักปลา
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รู้ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน
2. ได้รู้วิถีชีวิตของชุมชน
3. ได้รู้วิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตประจำวัน

สถานะ: ดตท 05.00 น. - 06.00 น. ที่ตั้ง: ไร่สวน ต.บ้านดง
อาชีพ: ปลูกผักสวนครัว ปลูกพืชไร่ ปลูกผลไม้ ปลูกข้าว ปลูกพืชไร่

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

การปฏิบัติกิจวัตร

วิถีชีวิตรอบเดือน

การปฏิบัติกิจวัตร การทำไร่ การทำสวน การปลูกพืชไร่ การปลูกผลไม้ การปลูกข้าว การปลูกพืชไร่

วิถีชีวิตรอบปี

การปฏิบัติกิจวัตร การทำไร่ การทำสวน การปลูกพืชไร่ การปลูกผลไม้ การปลูกข้าว การปลูกพืชไร่

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล..... อายุ..... ปี อาชีพ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....

ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

แบบบันทึกวิถีชีวิตหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านหนองทราย
ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๕ ซอย - ถนน -
ตำบล/แขวง คำม่วน อำเภอ/เขต คำม่วน จังหวัด บึงกาฬ

วิถีหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

1.เดือนมกราคม

ศก.บุญ, ชาติใหม่, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

2.เดือนกุมภาพันธ์

บุญบั้งไฟ, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

3.เดือนมีนาคม

บุญบั้งไฟ, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

4.เดือนเมษายน

บุญบั้งไฟ, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

5.เดือนพฤษภาคม

บุญบั้งไฟ, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

6.เดือนมิถุนายน

บุญบั้งไฟ, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

7.เดือนกรกฎาคม

บุญบั้งไฟ, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้, ปล่อยเงินกู้

8.เดือนสิงหาคม

คณบดี คณะศิลปศาสตร์

9.เดือนกันยายน

คณบดี คณาจารย์ โดยศึกษารายชื่อไปรษณีย์ เพื่อจัดส่งเอกสารให้แก่นักศึกษาและคณาจารย์

10.เดือนตุลาคม

คณบดี คณาจารย์ คณาจารย์ คณาจารย์

11.เดือนพฤศจิกายน

คณบดี

12.เดือนธันวาคม

คณบดี

บันทึกข้อมูลเพิ่มเติม

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ... คณบดี

วัน เดือน ปี วันที่ 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2565

คำชี้แจง

ใบงานที่ 5 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพืชที่มีความสำคัญ และมีลักษณะเด่น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของพืชในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กล้วย จิงห่อ กล้วย
2. ใบสาบเสือ
3. ตำลึง กล้วย
4. ใบมะลิ
- 5.

วิธีการ

1. สืบถามข้อมูลพืชจากชาวบ้าน
2. กล้วย
3. ตำลึง กล้วย กล้วย
4. ใบมะลิ
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลพืชในท้องถิ่น
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพืชในท้องถิ่น
3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพืชในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 5

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

20. ข้อมูลพืช

ชื่อชนิดพืช ขมิ้น
ชื่อวิทยาศาสตร์ Psidium guajava L. วงศ์ MYRTACEAE
รหัสพรรณไม้ 6-6490105-05-070-1 ลักษณะวิสัย ไม้ต้น
ลักษณะเด่นของพืช ดอกสีขาว ผลสีแดง มีกลิ่นหอม รสเปรี้ยวอมฝาด
เมล็ดสีขาว รสขม สีส้มๆ

บริเวณที่พบ 128 / 5
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านท่าศาลา
ที่อยู่บ้านเลขที่ 128 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย - ถนน -
ตำบล/แขวง ท่าศาลา อำเภอ/เขต ท่าศาลา จังหวัด ตราด
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
ละติจูด (Latitude) N 16° 59' 00.00" S ลองจิจูด (Longitude) E 104° 42' 13.27" E
อายุประมาณ 10 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.95 เมตร ความสูง 7 เมตร
สถานภาพ ทั่วไป จำนวนที่พบ (ต้น) 1

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร
ผลรับประทานสด ผลสุกได้ รสเปรี้ยว

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

.....
.....
.....
.....

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

.....
.....
.....
.....

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

.....
.....
.....
.....

อื่นๆ (เช่น การเป็นพิษ อันตราย)

.....
.....
.....
.....

ความสำคัญของพิษ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☒ พิษไม้ผล	☐ พิษใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พิษเส้นใย
☐ พิษผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พิษให้แสบและน้ำตาล
☐ พิษจักสาน	☐ พิษให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พิษเครื่องดัด	☐ พิษอาหารสัตว์
☐ พิษสมุนไพร	☐ พิษมีพิษ
☐ พิษเครื่องเทศ	☐ พิษกำจัดแมลง
☐ พิษน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พิษให้สี	☐ พิษให้น้ำยาง
☐ พิษเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	

มีเจ้าของ

ไม่มีเจ้าของ

เจ้าของพืช

ชื่อ-สกุล..... น.ส. ศักดาพร ด้วงด้วง อายุ 52 ปี อาชีพ..... ปลูกผัก

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... น. ต. ศักดาพร

ที่อยู่บ้านเลขที่ 129 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง..... ศักดาพร อำเภอ/เขต..... ศักดาพร จังหวัด..... ศักดาพร

หมายเลขโทรศัพท์..... - อีเมล..... -

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล..... น.ส. ศักดาพร ด้วงด้วง อายุ 52 ปี อาชีพ..... ปลูกผัก

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... น. ต. ศักดาพร

ที่อยู่บ้านเลขที่ 128 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง..... ศักดาพร อำเภอ/เขต..... ศักดาพร จังหวัด..... ศักดาพร

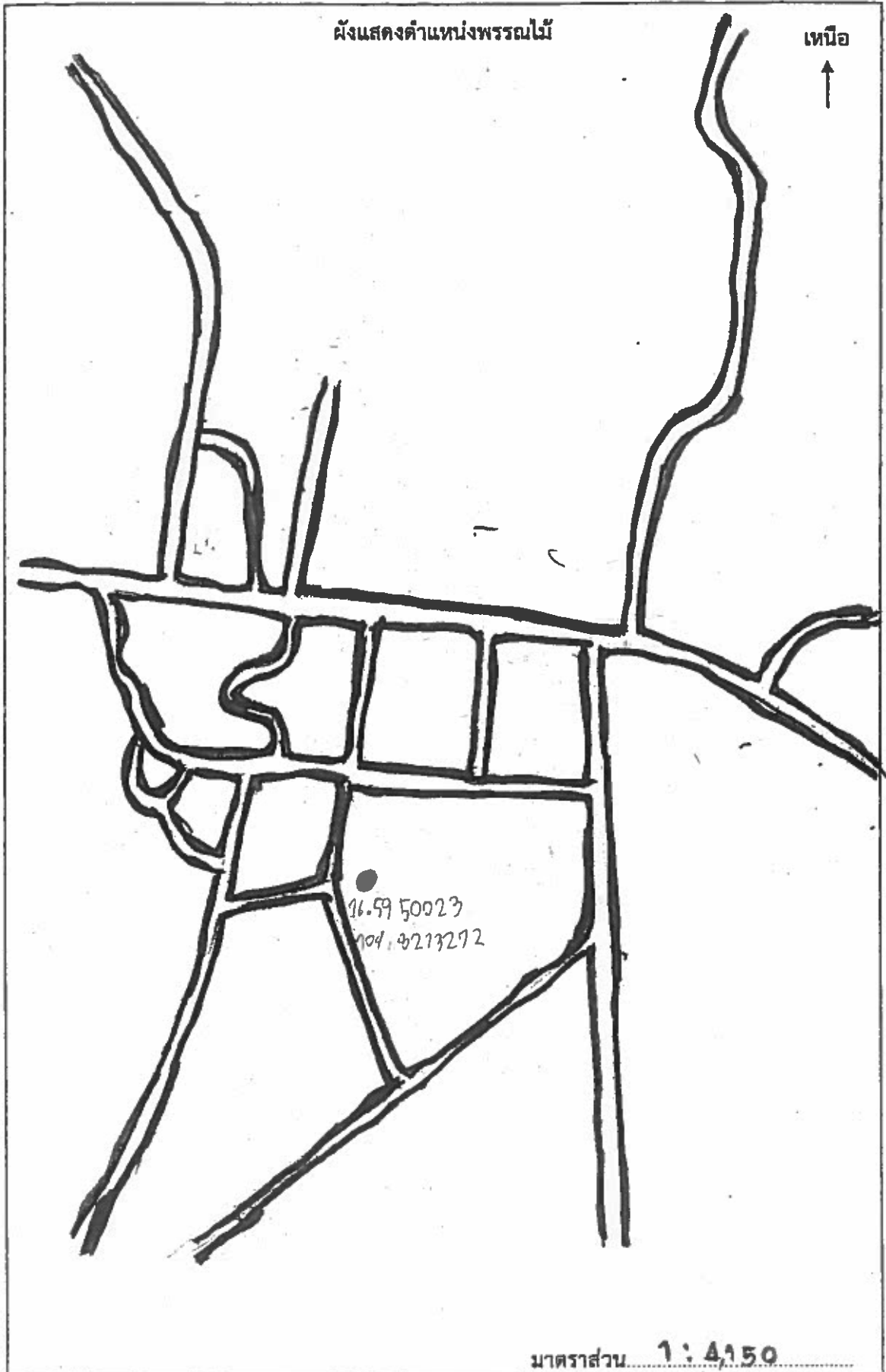
หมายเลขโทรศัพท์..... - อีเมล..... -

ม.๕

ผังแสดงตำแหน่งพรณไม้

เหนือ

มาตราส่วน 1 : 4,150

วาดภาพประกอบ

1 : 3

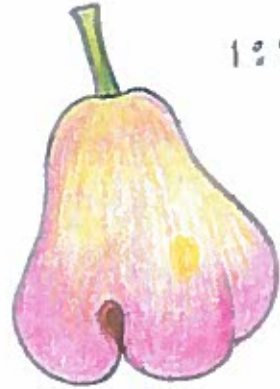
ใบ

2 : 1

ดอก

1 : 2

ผล

1 : 1

1 : 58

ต้นพยอมจริง

ต้นพยอม

1 : 21

มาตราส่วน.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... ศร. ชาติ

วัน เดือน ปี ..... วันที่ 16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2565

คำชี้แจง

ใบงานที่ 6 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลสัตว์ที่มีความสำคัญ และมีลักษณะเด่น สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาและใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของสัตว์ในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ปากกาสีน้ำเงิน สีน้ำเงิน สีน้ำเงิน
2. ไม้บรรทัด
- 3.
- 4.
- 5.

วิธีการ

1. ศึกษาข้อมูลสัตว์ในท้องถิ่น
2. ศึกษารายละเอียดของสัตว์ในท้องถิ่น
3. ศึกษารายละเอียดของสัตว์ในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
2. ได้รู้ถึงศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
3. ได้ตระหนัก เห็นคุณค่าของสัตว์ในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 6

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

21. ข้อมูลพันธุ์สัตว์

ชื่อชนิดสัตว์ 906
ชื่อวิทยาศาสตร์ ..... *Ceallus domesticus*
รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480106-06-008-1
ประเภทของสัตว์ (เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม สัตว์เลี้ยงคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ฯลฯ) ..... สัตว์ปีก

บริเวณที่พบ ..... บ้านหน้าป่า บ้านท่าเรือวัดท่า วรรณ
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ..... บ้านหน้าป่า
ที่อยู่บ้านเลขที่ ..... 78 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ..... 5 ซอย ..... ถนน
ตำบล/แขวง ..... วัด อำเภอ/เขต ..... ตำบล จังหวัด ..... นครราชสีมา

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพันธุ์สัตว์)
ละติจูด (Latitude) ..... N 16°51'51.072" ..... ลองจิจูด (Longitude) ..... E 104°32'14.075"

อายุประมาณ ..... 2 ปี เพศ ..... หญิง

ประวัติที่มา ..... 906 จากบ้านหน้าป่า นำมาเลี้ยง ทดลองงานวิจัย
เรื่อง ทำไป ชนกัน

ลักษณะเด่น ..... ไข่สีฟ้า มีขนสีเทา ลำตัว มีปีก มีดวงตา มีหู มีขา 2 ขา

- ประโยชน์ของสัตว์
- ใช้ผสมลูกหมู
  - ใช้เป็นสัตว์เลี้ยง
  - ทำไข่ทำอาหาร

เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้ประมาณ ..... 2000 บาท/เดือน รายได้ประมาณ ..... 33,000 บาท/ปี
เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ชื่อพันธุ์ ..... -
เลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์ ชื่อพันธุ์ ..... -
อื่นๆ ..... ใช้ผสมลูกหมู - ทำไข่

ความสำคัญของสัตว์ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ สัตว์เพื่อการเกษตร	☐ สัตว์เพื่ออุตสาหกรรม
☒ สัตว์เพื่อกำจัดศัตรูพืช	☐ สัตว์เพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ
☐ สัตว์เพื่อเป็นพาหนะหรือแรงงาน	☐ สัตว์เพื่องานวิทยาศาสตร์และการแพทย์
☒ สัตว์เพื่อเศรษฐกิจ	☐ สัตว์เพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค
☒ สัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ	☐ สัตว์เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

มีเจ้าของ   ไม่มีเจ้าของ

เจ้าของสัตว์

ชื่อ-สกุล..... ศ.ดร.ธีรภัทร์ วัฒนโสภิต 52 ปี อาชีพ วิศวกร
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... ม.หนองหว้า
ที่อยู่บ้านเลขที่ 78 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... หนองหว้า อำเภอ/เขต..... หนองหว้า จังหวัด..... หนองบัวลำภู
หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล..... ศ.ดร.ธีรภัทร์ วัฒนโสภิต 52 ปี อาชีพ วิศวกร
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... ม.หนองหว้า
ที่อยู่บ้านเลขที่ 78 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... หนองหว้า อำเภอ/เขต..... หนองหว้า จังหวัด..... หนองบัวลำภู
หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน..... 1 : 9

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... อ.ช. 323 .....

วัน เดือน ปี ..... 26 18 6526 สิบหก ..... มค 2565 .....